Азизлар, адолатли, меҳр-оқибатли бўлайлик!

Ишонч

11

1993 ЙИЛ 13—19 март (104)

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг ҳафталик газетаси

СОҒИНТИРДИНГ, КЕЛА ҚОЛ НАВРЎЗ!

УМУМХАЛҚ БАЙРАМИГА ТАЙЁРГАРЛИК

ТОШКЕНТ шаҳар касаба уюшмалари кенгашининг раёсат мажлисида Наврўз байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ масала кўриб чиқилди. Қабул қилинган қарорга биноан барча жамоаларда, истиқомат жойларида байрамга ҳозирлик кўриш ва уни ўтказиш юзасидан шаҳар кўриги эълон қилинди.

Кўрик низомида таъкидланганидек, бу тадбир инсоний қадриятларни камол топтиришга, тинчлик ва осойишталикни сақлашга, дўстлик ва меҳр-оқибатни кучайтиришга хизмат қилиши керак. Режага мувофиқ Тошкент тўқимачилик комбинати касаба уюшмаси халқ сайиллари ва ўйинларини ўтказишга тайёргарлик кўраяпти.

«Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси касаба уюшмаси ўтказадиган тадбирлар ҳам диққатга сазовор. Байрам куни уруш ва меҳнат фахрийлари, ишлаб чиқариш илғорлари ва санъат арбоблари билан учрашувлар ташкил этилади. Қариндош-уруғлар, таниш-билишлар дийдор кўришиб суҳбат қуришлари учун шароитлар яратилади.

Байрамни ким қандай ўтказганлигига кейин якун ясалади. Бу айёмга ҳар томонлама пухта ҳозирлик билан келган ва унинг жозибали, мазмунли ўтишига ҳисса қўшган жамоалар, алоҳида фаоллар қимматбаҳо совғалар ҳамда фахрий ёрлиқлар билан тақдирландилар.

* * *

ҚАСАБА уюшмалари Жиззах вилоят Кенгаши Президиуми Наврўз халқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш юзасидан қарор қабул қилди.

Тадбирга мувофиқ вилоят бўйича қариялар уйлари, интернатлар, касалхоналарда кексалар, етим-есирлар, беморлар, ногиронларга, кам таъминланган оилаларга моддий ва маънавий ёрдам кўрсатилади. Бу меҳр-мурувват ишларини касаба уюшмалари вилоят кенгаши, тармоқ вилоят қўмиталари ҳамкорликда амалга оширади.

Қасаба уюшмалари физкультура ва спорт жамияти баҳор байрами—Наврўзга бағишлаб корхона, ташкилот, муассасалар, касаба уюшмалари қўмиталари билан ҳамкорликда қизиқарли спорт мусобақалари ташкил этади.

«Ишонч» мухбири.

* * *

ЯҚИНДА эълон қилинган Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси қарорида халқимизнинг қадимий ва саҳоватли байрами Наврўзи оламни кенг нишонлаш билан халқ ижодкорлик қудратини намоён этиш, Ватанга муҳаббат, меҳр-шафқат, юртимизда миллатларнинг ўзаро дўстлиги, тинчлиги, осойишталигини янада мустаҳкамлаш ҳақида гапирилади. Бизнинг Тошкент шаҳар, Мирзо Улуғбек район «Истиқлол» маҳалласи ҳам турли миллат вакилларидан ташкил топган. Улар жуда ҳамжиҳат, бир ота-она фарзандларидай аҳил, тотув яшайдилар, бир-бирларига нисбатан иззат-ҳурматни ниҳоятда ўрнига қўядилар. Маҳаллада содир бўлган ҳар бир чигаллик, долзарб муаммолар биргаликда ҳал қилинади. Кўпдан интиқ бўлиб кутаётган файзли айёмимиз—Наврўз байрамига ҳам бир ёқадан бош чиқариб тайёргарлик кўришга киришганлар. Байрамни ўтказиш бўйича ташкилий гуруҳ тузилган. Ана шу гуруҳ раҳбарлигида умумхалқ ҳашарига бутун аҳоли ёппасига чиққанлар. Ҳозирданоқ атроф-теваракни тартибга келтириб, саришталаш, болалар майдончалари, аҳли алаф йиғилиб гурунг очадиган жойларни ёғ тушса ялагудай топ-тоза қилиб қўйишга киришишган. Гулзорларга янги гул кўчатлари, ниҳоллар ўтқазилди. Дарахтлар таги чопилди. Ариқ ва ариқчалар сув келишига тайёр қилиб қўйилди. Наврўз кунлари маҳалламизда ҳамжиҳатлик билан пишириладиган сумалак учун ўчоқлар қурилди, қозонлар осиб қўйилди.

Наврўз байрамидан эл кўнгли шод бўлиб, бу кун катта-кичикнинг узоқ вақт эсидан чиқмайдиган муборак тадбирга айланиши ҳозирдан аниқ.

Турсун ИБРОҲИМ,
Маҳалла қўмитаси раиси.

Баҳористон, сафо муборак,
Муҳаббатга вафо муборак,
Дилдору дилрабо муборак,
Чаманда гул қабо муборак,
Наврўзга марҳабо, муборак.

Равиль АЛЬБЕКОВ олган сурат.

МУСТАҚИЛ Ўзбекистон узра Наврўзи олам кезмоқда. Бу гал ҳам, худога шукурлар бўлсин, байрамлар байрамини тинчлик-тотувлик билан кутиб олаяпмиз.

Биз ҳам байрамни муносиб кутиб олиш учун аниқ тадбирлар ишлаб чиққан эдик. У изчил амалга оширилмоқда. Ўтган ҳафтада жамоамизнинг 800 нафар аъзоси умумхалқ ҳашарида фаол қатнашди.

Хуллас, Наврўз бутун мамлакатимизда бўлгани каби асрий Эллик-қалъа заминида ҳам ҳар бир кишининг меҳнат, тинчтотувлик, арзончилик барака байрамига айланади.

Ҳожибой САПАРБОЕВ,
«Ўзбекистон» жамоа хўжалиги техникуми касаба уюшмаси қўмитаси раиси.

Хабарлар мағзи

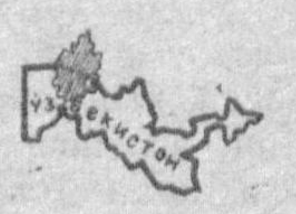

● **ЎЗБЕКИСТОН Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг яқинда жаҳондаги етакчи журналистлар билан бўлган учрашуви ва ўтказган матбуот конференцияси шу куннинг муҳим воқеаларидан бири бўлиб турибди. Жойларда ҳамюртларимиз Президентнинг матбуот конференциясида баён этган фикр-мулоҳазаларини ўрганиб унга ўз муносабатларини билдирмоқдалар.**

● **РЕСПУБЛИКА Вазирлар маҳкамасида Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири, Наврўз умумхалқ байрамини ўтказиш ташкилий қўмитасининг раиси А. Муталов бошчилигида умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш ташкилий қўмитасининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда байрамга тайёргарлик ишлари қандай бораётганлиги муҳокама қилинди, бажарилиши лозим бўлган вазифалар белгилаб олинди.**

● **ЎЗБЕКИСТОН Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон келажаги буюк давлат» рисоласини ўрганишга бағишлаб Жиззахда илмий-амалий йиғилиш бўлиб ўтди. Анжуман қатнашчилари рисолада баён этилган фикрлар асосида ижтимоий-иқтисодий вазиятни барқарорлаштириш, қонунга риоя этилишини таъминлаш, жиноятчиликнинг олдини олиш юзасидан зарур вазифаларни белгилаб олдилар.**

● **ЎЗБЕКИСТОН Республикаси Вазирлар маҳкамасида бўлиб ўтган кенгашда вазирликлар, идоралар, концернлар раҳбарлари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар кенгаши раисининг ўринбосари, вилоят ҳокимларининг ва Тошкент шаҳар ҳокимининг иқтисодиёт масалалари билан шуғулланувчи муовинлари иштирок этдилар. Унда республикада монополистик фаолиятни чеклаш билан боғлиқ масалалар ҳақида фикр юритилди.**

● **ЎЗБЕКИСТОН Республикасининг Марказий банки «Банклар ва банк» фаолияти тўғрисида»ги қонунини бузганликлари учун Бухородаги «Академбанк», Фарғонадаги «Ҳайдарбанк», Тошкент вилоятидаги «Ғоя» банкини, «Жиззахбанк»ни, «Ипак йўли» банкининг Қўқон филиалини «Наманганбанк»нинг икки филиалини беркитиш тўғрисида қарор қабул қилди.**

ТАЛАБАЛАР ҲИМОЯСИ КУЧАЙТИРИЛСИН

ЎТГАН йилнинг кузида Республика талабалар жамғармаси ташкил этилган эди. Унга—Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши, Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши, Республика Меҳнат, Олий ва ўрта махсус таълими вазирликлари, Ўзбекистон Ёшлар Иттифоки Марказий Қўмитаси таъсисчи бўлишганди.

Жамғарма ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида қандай ишларни амалга ошираяпти, таъсисчилар унга қандай кўмак беришаяпти? Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши залида ўтган йиғилишда ана шу масала муҳокама қилинди. Йиғилишда Тошкентдаги бир қатор олий ва ўрта ўқув юртлари талабалар касаба уюшмаси бошланғич ташкилотларининг раҳбарлари, Тошкент вилояти ва шаҳри касаба уюшмалари кенгашларининг, Республика тармоқ касаба уюшмалари Марказий Қўмиталарининг раислари, вазирликларнинг вакиллари қатнашдилар.

Йиғилишни Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши Раиси, Республика талабалар жамғармаси Президенти Б. А. Алламуродов олиб борди. У жамғарма ташкил топгандан буён ўтган давр мобайнида дастурда қайд этилган вазифалар суст бажарилаётганини таъкидлади. Жамғарманинг Низомида ифода этилган: талабларни ўқишдан бўш пайтларида иш билан таъминлаш, талабалар оилаларини ижтимоий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, хорижий талабалар иштирокида халқаро борди-келдиларни ташкил этиш, спорт ишларини юксалтиришга қаратилган вазифаларни изчиллик, омилкорлик билан амалга ошириш даркор. Жамғарма фаолиятини оммавий ахборот воситаларида кенг ёритиш, унга ёрдам уюштириш лозим.

Йиғилишда республика талабалар жамғармасининг бош директори Ш. Қосимов маъруза қилди. Муҳозарада сўзга чиққан Тошкент педиатрия тиббиёт институти талабалар касаба уюшмаси қўмитаси раиси М. Азимов, Тошкент иқтисодиёт университети талабалар касаба уюшмаси қўмитаси раиси Э. Умарқулов, «Ёшлик» талабалар шаҳарчаси ҳокимининг муовини Е. Шодмоновлар жамғарма фаолияти ҳақида гапирдилар. Улар Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши жамғарманинг таянч нуқтаси бўлмоғи керак, деган фикрни олға сурдилар.

Б. А. Алламуродов йиғилиши қатнашчиларини яқинлашиб келаётган «Наврўз» байрами билан Федерация кенгаши номидан табриклади.

Йиғилишда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши Раисининг муовини М. М. Тўлаганова иштирок этди.

Т. АЛИМОВ,
«Ишонч» мухбири.

А. МАМАДАМИНОВ олган суратлар.

ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯ ВОСИТАСИ

Жиззах вилоят касаба уюшма ташкилотлари меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялаш учун бир қанча тадбирлардан фойдаланмоқдалар. Шулардан бири касаба уюшма ташкилотлари билан корхона, ташкилот хўжалик, муассаса маъмуриятлари ўртасида тузилган шартнома ва битимлардир. Яқинда мухбиримиз вилоят касаба уюшмалари кенгаши раиси И. Хушиев билан жамоа шартномалари меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоя этиш воситаси эканлиги хусусида суҳбатлашди.

— Ислом Хушиевич, ўтган йилги жамоа шартномалари қандай бажарилди? Меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий ҳимоялаш юзасидан нима ишлар амалга оширилди?

— Вилоятимизда 1825 бошланғич касаба уюшма ташкилотлари бўлиб, улар ўз корхона, ташкилот, хўжалик, муассаса ва район ҳокимлиги билан жамоа шартномалари тузиб фаолият кўрсатдилар. Шартномаларда асосан меҳнаткашларнинг манфаатлари ифодаланган. Шартномада ифодаланган моддалар (бандлар) асосан бажарилди.

Вилоят касаба уюшмалари Кенгаши билан вилоят ҳокимлиги ўртасида тузилган битим 8 банддан иборат эди. Имзоланган битимга кўра меҳнат фаолларининг ва касаба уюшма ташкилотининг қўшма йиғилиш қарорига асосан хўжаликда чорвадор, механизатор, ишчи бўлиб, 15 йил ишлаган ишчига бепул, давлат хўжалигида беш йил бир жойда ишласа 50 фоизли имтиёз билан уйлар берилди. Медицина ва маданий оқартув соҳада 20 йил ишлаган кишига бепул, 10 йил ишлаганларга уй 50 фоизли имтиёз билан топширилди. Вилоят шаҳарларида, район марказларидаги медицина, халқ маорифи ва маданият ходимлари оилаларига биринчи навбатда уй бериш ташкил этилди. Кам даромадли фахрийларга, кўп болали оилаларга, ногиронларга, турмушда иқтисодий қийналганларга бир миллион сўм моддий ёрдам кўрсатилди. Ўқув юртлари ва мактаблар учун қуриладиган бинолар ошхонасиз, мактабгача тарбия муассасалари биноси спорт залисиз бўлганлиги учун лойиҳа ҳужжатлари устидан қаттиқ назорат ўрнатилди. Ижтимоий ҳимоялаш фонди ҳисобига 16 минг 300 киши санатория-профилакторийларда, дам олиш ўйларида бўлишиб соғлиқларини тиклаб қайтдилар. 15 минг ўқувчи кашшофлар оромгоҳларида мириқиб дам олдилар.

Жиззах шаҳрида барпо этилаётган спорт иншоати қурилишига 500 минг сўм ажратилди. Материал базасини мустаҳкамлаш мақсадида медицина муассасаларига моддий ёрдам кўрсатилди.

— Жиззах вилояти ҳокимлиги билан касаба уюшмалари вилоят кенгаши бозор иқтисодиёти шароитида 1993 йилда меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий ҳимоя қилиш юзасидан ўзаро ҳамкорлик қилиш тўғрисида битим имзоланди. Битимда қандай тадбирлар ифодаланган?

— Жиззах вилоят ҳокимлиги ва касаба уюшмалари вилоят кенгаши бозор муносабатларига ўтиш даврида меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини, қонуний ҳуқуқларини ҳимоялаш, вилоятда меҳнаткашлар ўртасида осойишталик, тартиб ва интизомни мустаҳкамлаш борасида биргаликда ҳаракат қилиш заруратидан келиб чиқиб ушбу битим тузилди.

БИРИНЧИ БАНДДА кам таъминланган оилаларни, ёлғиз, қаровчиси йўқ қарияларни, ота-онасиз болаларни бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида иқтисодий жиҳатдан ҳимоя қилиш кўзда тутилган. Ушбу мақсадларга касаба уюшмалари вилоят кенгаши 375 минг сўм маблағ ажратади.

ИККИНЧИ БАНДДА меҳнаткашларга моддий ва бепул ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш учун 264 минг 600 сўм маблаг ажратиш ифодаланган.

УЧИНЧИ БАНДДА маданий-тарбиявий, оммавий-жисмоний тарбия — соғломлаштириш тадбирларини ўтказиш, болалар ва ўсмирлар спорт мактаблари эҳтиёжлари учун 8 миллион 295 минг 620 сўм маблағ сарфланиш белгиланган.

ТЎРТИНЧИ БАНДДА мактаб таътили кунларида 7 минг 600 бола ва ўсмирлар дам олиш, уларни болалар оромгоҳида соғломлаштириш учун 30 миллион 300 минг сўм маблағ ажратиш кўзда тутилган.

БЕШИНЧИ БАНДДА ижтимоий суғурта бюджети маблағи ҳисобидан 13 минг 400 киши соғломлаштирилиши, жумладан 2850 киши санаторийларда, 450 киши дам олиш уйларида, 6100 киши санаторий-профилакторийларда дам олиши айтилган. Бундан ташқари 4000 киши парҳез таомлар билан таъминланади. Юқорида зикр қилинган мақсадлар учун 91 миллион 528 минг сўм ажратилади.

ОЛТИНЧИ БАНД бўйича вилоят ҳудудида санаторий-курорт муассасаларини ривожлантириш мақсадида Бахмал тумани ҳудудидаги Оқтош карьери атрофидан топилган шифобахш сув манбаида даволаш санаторийсини қуриш учун лойиҳа ҳужжатлари тайёрланди ва 1994 йил қурилиш режасига киритилади.

ЕТТИНЧИ БАНДДА Жиззах шаҳридаги спорт комплекси қурилишига қўшимча маблағ ажратиш айтилган.

САККИЗИНЧИ БАНДДА «Наврўз» байрами арафасида вилоят ҳудудида шанбалик ўтказиш, шанбаликдан тушган маблағни кам таъминланган, қаровчиси йўқ, ёлғиз қариялар, ёрдамга мухтож оилалар, ногиронлар ва болалар уйларида тарбияланувчиларни ижтимоий муҳофаза қилишга сарфлаш кўзда тутилган.

ТЎҚҚИЗИНЧИ БАНДДА бозор инфраструктураси шакллантирилиши, давлат мулки хусусийлаштирилиши, кўп укладли иқтисодиёт вужудга келтирилиши шароитида:

Меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий жиҳатдан муҳофаза этишга қаратилган қонунларга, норматив ҳужжатларга ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонларига риоя қилинишини назорат этиш;

Ишсизларни ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, иш билан таъминлашда ёрдам жамғармасига маблағ тушиши, шу маблағлар ўз ўрнида ишлатилишини назорат қилиб туриш кўзда тутилган.

ЎНИНЧИ БАНДДА вилоятдаги корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларда иш ҳақи, нафақалар, стипендиялар ўз вақтида тўланишига, купонлар кечиктирилмай берилишига эришиш, савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизмат корхоналарининг, айниқса молларни белгиланган нархларда сотиш борасидаги ишини доимий назорат қилиш ифодаланган.

ЎН БИРИНЧИ БАНДДА меҳнатни муҳофаза қилишнинг аҳволи, корхоналар, ташкилотлар, хўжаликлар раҳбарларининг ишлаб чиқаришда соғлом ва хавфсиз меҳнат шароитлари яратиш борасидаги фаолиятларини назорат қилиш, меҳнатни муҳофаза қилиш қоидаларига хилоф иш қилинаётган, ишчилар хавфсизлигини таъминламаган корхоналар, хўжаликлар, уларнинг таркибий бўлинмалари ишини тўхтатиб туриш, қарорлар қабул қилиш кўзда тутилган.

ЎН ИККИНЧИ БАНДДА вилоят ҳудудидаги барча корхона, ташкилот, муассаса раҳбарларига ва касаба уюшма қўмиталарига, 1993 йилги тузилаётган жамоа шартномаларига энг кам меҳнат таътили миқдорини 21 иш кунига етказиш, учтадан ортиқ 16 ёшгача боласи бўлган аёлларнинг иш вақтини, ўртача маоши сақланган ҳолда, бир соатга қисқартириш тадбирларини белгилаш тавсия этилгани ифода қилинган.

— Газетхонларга тилакларингиз?

— Барча газетхонларни, касаба уюшма аъзоларини яқинлашиб келаётган Наврўз байрами ва ийд-рамазон ҳайитлари билан табриклайман.

— Раҳмат.

Суҳбатдош: Алибой ЭРГАШЕВ,
«Ишонч» мухбири.

Сумалак

ИЗҒИРИНЛИ қиш кунлари ортда қолди. Майсалар ниш уриб, дарахтлар уйғона бошлади. Боғ, дала-дашт юмушлари бошланиб кетган. Қиш бўйи бу кунларни бесабр кутган деҳқон, боғбон, чўпон энди тонг саҳарданоқ далага шошади, боғига, яйловига ошиқади. Шундай илк кунлари қиш бўйи бетоб ётган бир қариндош-қариямизни кўргани бордим. Қарангки, касалманд ота ҳовлига жой қилдириб, гилос тагидаги сўрида ўтирган экан. Кайфиятларини кўриб, хурсанд бўлиб кетдим:

— Баҳор Сизни соғинтириб қўйибди-да, отахон! — дейман самимий сўрашиб.

— Бу баҳор наинки мани, бутун оламни соғинтириб қўйди-ку, ўғлим!

Отахоннинг келинлари дастурхон ёзиб, ҳар хил ноз-неъмат қатори бир пиёла сумалак ҳам қўйиб кетди. Шунда димоғимга чиндан ҳам баҳор нафаси урилгандай бўлди.

— Янги сумалакми? — деб сўрадим қизиқиб.

— Йўқ, ўтган йилги. Зайнабхоннинг сумалагидан. Агар сумалак яхши тайёрланса, бир-икки йилгача айнимай тураверади.

Зайнабхоннинг сумалаги. Сумалак тайёрлаган онахонимизни танирдим. Шаҳримизнинг Шайҳонтоҳур районидаги Боғкўча маҳалласида яшайдилар. Ўтган йили тайёрланган сумалак сайилларида қатнашганман. Барча маҳалла оқсоқоллари, мунис онахонларигача жам бўлишганди ўшанда. Сайилга район ҳокимидан тортиб, шаҳар маданият уйининг таниқли хонанда ва ҳофизларигача қатнашиб, наврўз тантанасига файз қўшгандилар. Бу йил ҳам худди шу маҳаллада сумалак сайилига қизғин тайёргарлик кўрилаётир.

Наврўзнинг тансиқ ва қадимий таоми сумалакни ҳамма ҳам қиёмига келтириб тайёрлайвермайди. Унинг ховасини олган сумалакпазлари ҳам бор. Зайнаб она шулардан биридир. Тайёрлаш услубидан қисқача айтиб ўтмоқчиман.

Сумалак 500 кишига етиши учун 15 кило тозаланган жавдари буғдой олиб, уни тоза кастрюлга солинади-да, устидан сув қуйилади. Кейин қўл теккизмай фақат ёғоч чўмич билан кавланади. 3—4 марта суви олиниб, янгиланади. Буғдой обдон тозалангач кострюлка усти дока билан ёпилади. Қопқоғи беркитилган кострюлка қимирлатилмайди, қопқоғи очилмайди ҳам. Фақат учинчи куни алоҳида уйга, текис тахта устига 2—3 см қалинликда човли ёки чўмич билан ёпилади. Иккинчи куни эса буғдойга уч-тўрт марта тоза сув сепилади. Шундай қилинса, буғдой 5—7 кунда униб чиқади. Униб чиққан буғдойни оппоқ сутга тўлган пайтда бузиш керак. Бузилган масаллиқ ёғоч ўгир, ховонча ёки гўшт майдалагич орқали янчилиб, яна сувли тоғорага солинади. Кейин сувини сиқиб, думалоқлаб олинаверади. Чиққан қипиғини эса молга, товуқ, қуёнларга бериш мумкин. Сутдай оппоқ буғдой суви сумалакнинг асосий масаллиғидир. Уни сумалак пишириладиган қозонга солинса бас. Кейин 15 килоли буғдой сувига 10 кило доғлаб совитилган пахта ёғи ва 60 кило ун қўшиб қориштирилади. Масаллиқлар 24 соат қайнаши керак. Сўнг уч-беш соат усти ёпилиб, димланади. Шундан кейин кўрибсизки, сумалак тайёр.

Мен бу гапларни Зайнаб онанинг ўз оғизларидан эшитганман.

Наврўзнинг тансиқ таоми сумалак баҳорнинг илк ойларида — қарияларимиз айтганларидай илик узилди пайтлари тайёрланадиким, бу ҳар бир толиққан, қиш чилласидан чарчаб чиққан тана-жисмга бекиёс мадор, қувватдир. Шунинг учун ҳам бу тансиқ таомни дармон дори ҳам деб атайдилар.

Азизлар, қўни-қўшни, яқин-йироқ қатори бизларни ҳам сумалакка айтиш эсдан чиқмасин...

Т. ИМОМХЎЖАЕВ.

Маънавий қадриятларимиз бутун бўй-басти билан намоён бўлишига мустақиллик туфайли эришилди. Турли байрамлар, тўю томошалар, халқ анъаналари, урф-одатлари ўзлигини қайта топди.

Суратда: тўй ва йиғинларимиз ана шундай баҳамжиҳат ўтади.

Р. АЛЬБЕКОВ олган сурат.

ЗАЙНАБ МОМОНИНГ КЕЛИН САЛОМИ

...СУРХОННИНГ тоғли Вахшивор қишлоғи.

Келинчак ўша маҳзун ва суйгун пок либосда, қўлтиғида бир жуфт нон, ҳиқиллаб қадам ташлайди. Қизлар ўз қаторларини ташлаб кетаётган дугоналари ҳақида «Ёр-Ёр» айтадилар.

Ёр-Ёр айтиб куёвнинг дарвозасига етганда, бир ҳовуч похол ёқилади, келин ундан ҳатлаб ўтиши керак. Ўшанда ҳам йиғиси тўхтамайди. Ички бир ўкинч кўнглини тирнайди.

Аммо, «Келин салом» маҳали йиғидан тўхтайди. Гўё тоғу тошлар ҳам сукунат ларзасини кечади, илло буни ҳар бир тўйда кузатиш мумкин. «Келин салом» — келиннинг вужудидаги эркалик юкини кўтариб, қизлик дунёси билан хайрлашишга кўниктиришдир. «Келин салом» — ул дилбарга сабр — санамлик, комилу акрамлик воқъе бўлишини тилаш, «келин салом» — йўқлик ва борлиқни эътироф этиш санъати, «келин салом» — гуноҳларга тавба, савобларга ривож...

Зайнаб момо обдон томоғини қириб олади. Ичида нималарнидир пичирлайди, енгларини туширади, қўлини кўксига қўяди:

Ассалому алайкум, бутун борлиққа ассалому алайкум, унинг жамики нози-неъматларига...

Келин салом, дейдилар: офтобу ойга, гулдек чиройга, тоғу тошга, қарию ёшга, замину замонга» Келин эгилади, салом қилади, чор атрофдан «Қуллуқ!» овозлари эшитилади...

— Келин салом, дейдилар: Момо ҳавогаю Одам Атога» — келин эгилади, тахт эгилади. — Келин салом, дейдилар: равонавога субҳи-сабога — келин эгилади. Чор атроф «Қуллуқ» дея хитоб қилади.

Зайнаб момо қироат билан давом этади:

— Келин салом, дейдилар: келиннинг қайнотасига ўн салом, қайнонасига беш салом!..

Келин таъзим устига таъзим қилади. Аҳли жамоа «шеър билан бўлсин, шеър билан», дея ҳайқиради, Зайнаб момо шавқ билан ҳазил мутоиба шеър ўқийди:

Қоринлари қопдайин,
Мўйловлари шопдайин
Қайнотасига салом!..

Қўл ювишга эринган,
Ул тувдим, деб керилган
Қайнонасига салом!

Поездга миниб кетган,
«Суяман», деб хат битган
Куёв болага салом!

Қозонда сути тошган,
«Келин келди!» деб шошган
Овсинларига салом!

Токчадаги совундай,
Ичи тушган қовундай
Қайнисингилга салом!

Шапка кийиб шайланган,
Элу юртни айланган
Куёв жўраларга салом!

«Қуллуқ» хитоблари, қийқириқ, чапак тўлиб кетади.

Зайнаб момо — менинг аммам... Опамга келин салом айтган, янгамга ҳам. Худо хоҳласа, менга ҳам айтади. Менга уқтирадилар: «Болам, қонимизда шоирлик юқи бор. Сенга ҳам юққан, уни авайлагин!» «Хўп», дейман. Кейин бир-икки тўйда келин салом ҳам айтганман.

«Келин салом» — келинчакларнинг илоҳий ваъдаси, «келин салом» — ошиқнинг ботиқ киприклари, ишонаман, тўйгача куёвни севмаган қизларнинг, «келин салом» эшитаётганда жон ила вужудига ишқ қуйилади. Куймаган юраги ёна бошлайди. Бу нима ўзи? Дийдор мактубими? Фаришталар битган номайи саломми? Келин ила куёвнинг ўртасидаги нозик кўприкми? Мавҳумлик либосининг ранглари ошкор бўлаётганими? Нега бўлмаса Ёр-Ёрга овунмаган ул бокира «Келин салом» эшитгач, тақдир қўшиғини тинглаётгандек, бахтдан башорат эшитаётгандек? Йиғиларнинг ўзани овунади, хазон истаган боғлари яшилланиб, кўкимтир бўрк кия бошлайди. «Келин салом» — келинга айтилган алла, илоҳий алла, тангри карам этган мавжудлик, жуфтлик неъматининг ҳосили. Келин таъзим қилади, унинг ҳар таъзими тангрининг иноятидир.

Зайнаб момо... юзлаб келин саломларни билади, ўзи тўқийди. Ўзлари эса беш келинга қайнона. У киши ҳаётида кўплаб келинларга келин салом айтганлар. Юрак тегирмонининг парраклари эса Зайнаб момо саломномаларини эшитгач, шавқ билан айланади. Бу ҳаракатда илоҳий бир қудрат бор.

Бу кунлар ҳар бир қизга насиб этгай!..

Гуландом ТОҒАЕВА.

«ҚЎЛБОЛА ЁҒ» ИСТЕЪМОЛГА ЯРОҚЛИМИ

ЁКИ АЙРИМ «ИШБИЛАРМОНЛАР» ТАЙЁРЛАЁТГАН МАҲСУЛОТ ОҚИБАТЛАРИ ХУСУСИДА

КЕЙИНГИ пайтларда газета саҳифалари ва радиоэшиттиришларда тез-тез: «чигитдан ёғ ажратиб олиш йўлга қўйилди. Шу тариқа аҳолининг пахта ёғига бўлган эҳтиёжини қондириш имкони туғилди, хўжаликлар ихтиёрида қолдирилаётган пахтадан ажратиб олинган чигитдан ёғ тайёрланмоқда. Фалончи вақт ичида харидорларга шунча «қўлбола» маҳсулот тақдим этилди» каби мазмундаги янгиликлар эълон қилиняпти. Дастлаб бу тахлит хушхабарлар ҳаммамизни қувонтирди. Ишбилармонларимиз кам бўлмасин, турмушимизнинг бу нотўкислигига ҳар қалай ямоқ топишнинг уддасидан чиқишипти, қозонимиз сувга ташланмайдиган бўлди, дея дўппимизни осмонга ҳам отдик.

Дарҳақиқат, тараққиётимизнинг бугунги босқичида юзага келган ижобий ўзгаришлар халқ ҳунармандчилиги ривожига қайта туртки берган, кўзи беркилиб қолган маънавиятимиз чашмалари жонланиши учун шароит яратган экан, шукрлар бўлсин. Лекин масаланинг иккинчи жиҳатини унутишга ҳаққимиз йўқ. Демоқчимизки, озиқ-овқат маҳсулотларини ҳеч бир назоратсиз айрим «ишбилармонлар» ихтиёрига топшириб қўйишга вақт эртага ўхшайди. Ҳамма жойда ёмғирдан кейинги қўзиқорин мисол пайдо бўлаётган пахта ёғи ишлаб чиқарувчи кичик корхоналар борасида сўз юритмоқчимиз.

Поп районининг «Дўстлик» жамоа хўжалиги ҳудудидаги цех техника таъмирлаш саройига жойлашган. Худди шу ернинг ўзида минерал ўғитлар ва қурилиш заҳиралари сақланади. Цехнинг икки пресслаш механизми атиги сим тўр билан тўсилган холос. Чанг-тўзондан, ёғин-сочиндан ҳимоя қилинмаган. Технологик жараёнлар талабга мутлоқ жавоб бермайди. Чуст районининг Навоий номли жамоа хўжалигидаги цехда юқорида тилга олинган камчиликлардан ташқари маҳсулот сақланадиган хона яроқсиз. Ёғни тозалаш ускуналари умуман йўқ. Ишлаб чиқарилаётган ва сотилаётган ёғнинг сифати текширувдан ўтказилмаган.

Норин районидаги «Норин» жамоа хўжалигида шу тур маҳсулот ишлаб чиқараётган ишбилармонларнинг ёғ тайёрлаш технологиясидан тўлиқ хабардорлиги кишида шубҳа уйғотади. Чунки бу ишга оид ҳеч қанақа ҳужжатни кўрсатиша олишмади. Маҳсулот сифатига тааллуқли гувоҳнома ҳам йўқ. Қарангки, одам боласи истеъмол қилиши лозим бўлган, тўппа-тўғри қозонга бориб тушадиган маҳсулот санитария қоидаларига зид равишда тайёрланмоқда. Ёғ ишлаб чиқариш хонаси лойсувоқ қилинган холос. Маҳсулот вилоят санитария-эпидеомология станцияси лабораториясида кўрикдан ўтказилганда ҳар юз грамми таркибида 0,19 миллиграммагача госсипол моддаси мавжудлиги аниқланди.

Чортоқ районидаги Ҳамид Олимжон номли давлат хўжалигида шу назорат органларининг рухсатисиз шундай цех ташкил этилган ва қисқа вақт ичида ярим тонна маҳсулот тайёрлашга улгуришган. Бу ерда ҳатто, ёғни оқлаш учун ҳеч қанақа шароит яратилмаган.

«Учқўрғон» давлат хўжалигидагилар ён-атрофларида шу тахлит маҳсулот ишлаб чиқарилаётганлигидан хабар топиб, шошиб қолишган ва дала шийпонида бу янгиликни йўлга қўймоқчи бўлишган. Афсусларким, мойжувоз ҳолати санитария талабларига бутунлай зид.

Наманган районидаги «Ижодкор» агрофирмасидагилар эса шакарқамишни қайта ишлаш учун қурилган цехни ёғ ишлаб чиқаришга мослаштириб қўя қолишган. Цехдагиларнинг ўзбилармонлиги шу даражага етганки, вилоят санитария-эпидеомология станцияси вакиллари текшириш ўтказиб зарур кўрсатмалар берган бўлишларига қарамай биронтасини бажаришни раво кўришмаган. Ҳолбуки, цехнинг атрофи яланглик. Асосий хомашё ҳисобланган чигит очиқ ҳавода сақланмоқда. Текшириш ва назорат учун зарур мосламалар келтирилмаган. Ана шу муддат ичида олинган маҳсулот давлат стандарти талабларида эмаслиги аён бўлди. Шунингдек, Учқўрғон районидаги «Андижон», Уйчи районидаги «Уйчи», «Бирлашган», Янгиқўрғон районидаги «Шарқ юлдузи» жамоа хўжаликларида ҳам ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг истеъмолга яроқсизлиги аниқланди. Жойлардаги кичик корхоналарда санитария-тозалик қоидаларига риоя этилмаётганлиги, ёғ таркибининг талаб даражасида бўлишига эътибор берилмаётганлиги, бу эса инсон, саломатлиги учун хавфли эканлиги аҳволни ўрганган гуруҳ аъзолари томонидан қайта-қайта таъкидланди. Энди ушбу мулоҳазалар қай даражада ростлигини англаб етиш учун мутахассислар фикрини эътиборингизга ҳавола этамиз.

— Овқат хазм қилиш ғоят нозик ва мураккаб жараён, — дейди вилоят соғлиқни сақлаш бўлимининг бош парҳезчиси, олий даражали шифокор Файзулла Абдуллаев. — Сал нарса билан унга зиён етказиб қўйиш мумкин. Бу ўринда истеъмолга энг кўп ишлатиладиган ёғ маҳсулотининг сифати муҳим роль ўйнайди. Унинг давлат корхоналарида тайёрлангани минг чиғириқдан, юз бор текширувдан ўтказилади. Таркиби пухта ўрганилади. Ундан кейингина сотишга чиқарилади. «Қўлбола» ёғ таркиби сифатига ҳар доим ҳам кафолат бериш қийин. Бинобарин, билиб-билмасдан уни истеъмол қилиш ҳар хил кўнгилсиз оқибатларга олиб келиши мумкин. Бусиз ҳам минтақамизда ошқозон-ичак ва жигар касалликлари кўпайиб бораётганини эсга олмасликка ҳаққимиз йўқ.

— Бу муаммо бизниям бефарқ қолдирмаяпти, — дейди Наманган шаҳар санитария-эпидеомология станциясининг бош ҳакими Усмонжон Раҳимов. — Чигитдан ёғ ажратиб олиш технологияси ғоят мураккаб. Негаки, пахта ёғининг таркибида 0,2 фоиз ва ундан ҳам кўпроқ миқдорда госсипол деб аталмиш ғоят заҳарли модда бор. Корхонада, қайта ишланганда маҳсулот ана шундан тозаланади. Агар бу модда ёғ миқдорида 0,02 фоиз сақланиб қолган тақдирда ҳам қатор касалликларни келтириб чиқаради.

Ажабланарлиги шундаки, вилоятнинг 25 жойида фаолият кўрсатаётган мазкур цехлар ҳақида район ҳокимликлари етарли маълумотга эга эмаслар. Масаланинг яна бир кўнгилсиз жиҳати бошқа ерда. Республикамизнинг кўпгина жойларида бўлганидек, вилоятда ҳам аҳолини ёғ билан таъминлашда узилишлар юз бераётганлиги сир эмас. Масалан, 1992 йилнинг 9 ойида савдо тармоқларига етказиб берилган ўсимлик мойи режалаштирилганидан салкам минг тонна кам бўлди.

Бизнингча, маълум маблағ, кучғайрат сарфланиб барпо этилган бу цехлар фаолиятини бутунлай тўхтатиб қўйиш адолатдан бўлмаса керак. Гап халқ ҳунармандчилиги негизида бунёдга келган ёрдамчи соҳа ишини тартибга солишда. Қолаверса, бундай цехлар фақат Наманган вилоятидагина бўлмасдан мамлакатимизнинг ҳамма ерида учрайди. Шундай экан, бу тармоқни зарур воситалар билан таъминлаш, тажрибали мутахассислар ва ҳунармандларни жалб этиш, пул топиш илинжида кириб қолган сохта «ишбилармон»лардан тозалаш, хомашё етказиб беришини қонуний асосда ҳал этиш масалалари ҳақида вилоят ва район ҳокимликларидан тортиб тегишли идоралар ва ташкилотларгача бош қотиришлари лозим. Ўйлаймизки, ана шунда мазкур цехлар ривож топибгина қолмасдан халқимиз фаровонлигини оширишга хизмат қилади, уларнинг соҳиблари эл олқишини қозонадилар.

Обиджон ЖУМАНАЗАРОВ
«Ишонч» мухбири.

ҲАММА БАҲРАМАНД

Ўзбекистон Республикаси енгил саноат тармоғининг 103 та корхонасида 300 мингга яқин ишчи ва инженер-техник ходим меҳнат қилмоқда. Уларни ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий ҳимоялаш юзасидан қандай чоралар кўрилаяпти? Жамоатчи мухбиримиз Ж. Носировнинг бу саволига республика енгил саноат ходимлари касаба уюшмаси Марказий Қўмитаси ижтимоий-иқтисодий масалалар бўлими мудири Дина Леонидовна СЕЛИВЕРСТОВА қуйидагича жавоб берди:

— КАСАБА уюшмаси ташкилотлари хўжалик раҳбарлари билан ҳамкорликда ишчиларни социал жиҳатдан қўллаб-қувватлашнинг турли хил йўлларини излаб топмоқдалар. Бинобарин, ҳозирги қийин шароитда кўп оилалар моддий ёрдамга, маънавий мададга муҳтож бўлиб турибдилар. Шуни ҳисобга олиб жойларда тузилган барча жамоа шартномаларида ишчи ва хизматчиларга қўшимча имтиёзлар бериш масаласи алоҳида банд қилиб киритилган.

Тармоқдаги кўпгина корхоналар маъмурияти ва касаба уюшмаси ташкилотлари аввало ишчиларнинг фарзандларига алоҳида ғамхўрлик кўрсатаётганликларини таъкидлаш керак. Чунки болалардан оналарнинг кўнгли тўқ бўлса ишга унум киради. Биласиз, бизнинг тармоқда асосий ишчи кучини хотин-қизлар ташкил этади. Шу боисдан боғча-яслилар ишини яхшилаш, болаларни тарбиялаш муҳим вазифалардан бири ҳисобланаяпти. Ҳозирги пайтда боғча-ясли учун тўланадиган ҳақ кўп жойларда арзонлаштирилган. Масалан, Жиззах ип йигирув фабрикасига қарашли боғчада тарбияланаётган ҳар бир ўғил-қиз учун ота-оналар ойига 12 сўм тўлашаяпти холос. Кўп болали оилалар эса боғча пули тўлашдан умуман озод этилган. Боғча харажатларини корхона тўлаяпти.

Андижон ип-газлама комбинатида меҳнат қилаётган ота-оналар боғчада тарбияланаётган фарзандлари учун ойига 11 сўм тўлашаяпти. Трикотаж фабрикаси ишчилари эса болалар тарбияси учун кетадиган харажатларнинг 5 фоизини тўлашаяпти, холос. Шунга ўхшаш имтиёзларни яна санаш мумкин.

Айни пайтда ишчиларнинг ўзлари ҳам меҳр-мурувватдан тўла баҳраманд бўлмоқдалар. Тармоқдаги кўпгина корхоналарнинг ошхонасида ишчилар бепул овқатланишаяпти. Тошкентдаги «Орзу» ишлаб чиқариш бирлашмасида, Андижон трикотаж фабрикасида, Самарқанддаги пиллакашлик, Намангандаги «Беш йиллик» бирлашмаларида тушлик учун ишчилардан бир тийин ҳам олинмайди. Қўқон тикувчилик фабрикасида кам конли аёлларга овқатланиш учун кунига 50 сўмдан пул берилаяпти. Бундан ташқари хокимлик фармойиши билан ҳам уларга озиқ-овқат маҳсулотлари бепул берилаяпти. Тошкент, Самарқанд, Фарғона, Хоразм вилоятларидаги енгил саноат корхоналари ишчиларига эса сабзавот маҳсулотлари ғамлаш учун 3 минг сўмгача ёрдам пули бериш одат тусига кирган.

Сир эмас, аёл зиммасига кўп вазифалар юкланган. У ишлаб чиқаришда илғор бўлиши билан бирга оилада бола тарбияси билан шуғулланиши, бозор-ўчар қилиши, рўзғор тебратиши ҳам керак. Бунинг учун эса вақт керак. Шуни ҳисобга олиб «Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси 7 соатлик, Андижон трикотаж фабрикаси 6 соатлик иш кунларига ўтказилди. Бундан ташқари Андижон ип-газлама комбинати, трикотаж фабрикаси, Самарқанд чинни заводи, Тошкентдаги «Орзу» ишлаб чиқариш бирлашмаси каби йирик корхоналарда 24 кунлик меҳнат таътили жорий этилди. Бундай енгилликлардан ишчиларимиз мамнун бўлмоқдалар.

Бозор иқтисодиётига ўтиш шароитидаги қийинчиликларга қарамай енгил саноат корхоналарида уй-жой муаммолари муваффақиятли ҳал қилинмоқда. Бу борада айниқса Фарғона шаҳридаги тўқимачилик комбинати, Марғилон пиллакашлик комбинати, Тошкентдаги «Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида олиб борилаётган ишлар диққатга сазовордир. Уларда меҳнат қилаётган ишчиларнинг 340 га яқини бир йилда уй-жойли бўлди. 111 та оилага уй-жой сотиб олиш учун ўн йилга мўлжалланган узоқ муддатли ссуда берилди. «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмаси маъмурияти эса кооператив хонадон сотиб оладиган ишчи учун биринчи бадал пулини тўлаяпти. Бу ҳам ҳозирги шароитда ишчи оиласи учун катта мададдир.

Тармоқ касаба уюшмаси Марказий қўмитаси ишчиларни социал ҳимоялаш юзасидан бошланган ҳаракатни давом эттираверади. Ишчиларнинг санаторий ва курортларга боришлари, саломатликларини мустаҳкамлашлари учун бепул ёки имтиёзли йўлланмалар ажратилмоқда, пенсионер ва кам таъминланган оилаларга моддий ёрдамлар уюштирилмоқда. Биз ҳар қандай шароитда ҳам инсонни эъзозлашга, унга меҳр-мурувватли бўлишга даъват этилган эканмиз, шу бурчга ҳамиша содиқ қоламиз.

Яқинда Ўзбекистон Республикаси социал таъминот вазирлигининг бўлим бошлиқлари, бош ва етакчи мутахассислари, маслаҳатчилари Тошкентлик нафақа олувчиларни беш кун давомида қабул қилдилар. Икки миллиондан ортиқ аҳоли яшаётган мамлакатимиз пойтахтида турли тоифадаги 300 минг нафақа олувчи бор. Уларни социал жиҳатдан ҳимоя қилиш борасида катта ишлар олиб борилаяпти. Ўтган йилнинг ўзида Ўзбекистон Республикаси Президентининг нафақаларни ошириш, нафақа билан таъминлашни яхшилаш бўйича 6 марта фармони эълон қилинди. Лекин бу соҳадаги ишларни амалга оширишда табиийки камчиликлар йўқ эмас. Жумладан, нафақалар ўз вақтида етказиб берилмаяпти, нафақаларни расмийлаштиришда изчиллик йўқ. Вазирлик номига тушаётган ариза ва шикоятларда бу ўз аксини топаяпти. Шу боис вазирлик раҳбарияти шаҳар аҳолиси вакиллари билан ошкора гаплашишни лозим топди. Қатнашган 121 кишининг кўпчилиги нафақаларнинг миқдори, унинг тўланиш тартиби, имтиёзлар даражаси, социал ёрдам ҳақида савол билан мурожаат этдилар.

Қуйида ошкора мулоқотда иштирок этганларнинг савол-жаволари билан танишасиз.

ОШКОРА МУЛОҚОТ

Собир Раҳимов райони шифокорлар шаҳарчаси, 8-уйнинг 8-хонадонида яшовчи М. Мирзараҳимова:

— Болаликдан I гуруҳ ногирон қизим учун 2500 сўм нафақа оламан. Нафақа тўғри тўланаяптими? Яна қандай имтиёзлардан фойдаланишимиз мумкин?

Вазирликнинг етакчи мутахассиси В. Ф. Ямцов:

— Қизингизга болаликдан I гуруҳ ногирони сифатида 2500 сўм социал нафақа тўланаётгани тўғри. Яна қуйидаги имтиёзлар ҳам берилади;

— Шифокор рецепти бўйича дорилар бепул, болаликдан ногирон I ва II гуруҳ катта ёшдаги ногиронларга эса 50 фоиз арзонга берилади;

— гўдакликдан ногирон болалар, шунингдек I гуруҳ ногиронларга ҳамроҳ бўлган шахслар кузги-қишги мавсумда темирйўл, ҳаво, сув ва шаҳарлараро автомобиль транспортида йўл ҳақининг ярмини тўлайдилар;

— кўзи ожиз, икки қўли, оёғи ёйинки бир қўли ва бир оёғи фалаж бўлган I ва II гуруҳ ногирон болаларга эса шаҳар пассажир транспортининг барча турларида (таксидан ташқари) ва қишлоқ жойларда, маъмурий район доирасидаги автотранспортларда бепул юриш ҳуқуқи берилган;

— ВТЭК хулосасига биноан муайян ўқув юртларида ўқишга соғлиғи тўғри келса, I ва II гуруҳ ногиронлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига танловсиз қабул қилинади;

Олий ва ўрта махсус ўқув юртини тамомлаган I ва II гуруҳ ногиронлар вазирликлар ва идоралар томонидан ўзлари истиқомат жойларига эгаллаган касблари бўйича ишга юборилади;

— протез-ортопедия буюмлари ва вело-кресло-аравачаларнинг барча турлари бепул берилади;

— болаликдан ногиронлар, шунингдек кўзи ожиз I ва II гуруҳ ногиронлар барча даромадлари бўйича даромад солиғидан озод қилинади;

— болаликдан I ва II гуруҳ ногиронлар квартираларни хусусийлаштиришда имтиёзлардан фойдаланадилар;

Булардан ташқари болаликдан I ва II гуруҳ ногиронларнинг оналарига имтиёзлар берилади. 50 ёшга етгандан сўнг эса нафақа тайинланади.

Болаликдан ногирон фарзандини 16 ёшга етгунча парвариш қилишга умрини сарфлаган йиллар, фарзандлари 16 ёшдан ошгач, кейинги парвариши учун кетган йиллар ҳам умумий иш стажига қўшилади.

Юнусобод районидаги 11-даҳадаги 29-уйнинг 34-хонадонида яшовчи М. Абдуназиров:

— Зарарли меҳнат шароитида ишлаганман, I-рўйхат бўйича нафақам қай тариқа ҳисоблаб чиқилади?

Вазирликнинг бўлим бошлиғи Р. Ҳолмуродов:

— Бу рўйхатга кирувчи эркаклар 50 ёшга кирганларида камида 20 йиллик иш стажига эга бўлиб, шундан камида юқорида қайд этилган соҳаларда ишлаган бўлсалар, аёллар эса 45 ёшга тўлганларида камида 15 йил иш стажига эга бўлиб, шундан камида 7, 6 йил шу соҳаларда ишлаган бўлсалар — умумий асосдаги нафақа олувчилардан 10 йил илгари нафақага чиқадилар.

1-рўйхат бўйича иш стажининг ярмига эга бўлган эркак ва аёлларга имтиёзли нафақа ана шундай касбларда ишлаган ҳар тўла йил учун нафақа ёши умумий қоидадагидан бир йил камайтирилади.

Имтиёзли нафақа олиш ҳуқуқини берувчи эркаклар учун 10 йил ва аёллар учун 7, 6 йилдан ортиқ иш стажининг ҳар бир йили эвазига нафақа иш ҳақининг 1 фоизи миқдорида оширилади, аммо нафақа жами иш ҳақининг 75 фоизидан ошмаслиги керак.

Масалан: Илҳомовнинг умумий иш стажи 32 йил, шундан 20 йили мобайнида ер ости ишларида банд бўлган. Умумий иш стажининг 25 йили учун иш ҳақининг 55 фоиз+7 фоиз (25 йилдан ортиқ 7 йил учун), жами 62 фоиз миқдорида нафақа ҳисоблаб чиқилади, бунга яна 1-рўйхатдаги касб бўйича 10 йил ортиқ ишлагани учун 10 фоиз қўшилади, ҳаммаси бўлиб нафақа иш ҳақининг 72 фоизи миқдорида тайинланади.

М. Абдуназиров: Стаж бўйича фоизларни умумий асосдаги иш стажи 25 йилдан ошган эмас, балки биринчи рўйхат бўйича нафақа оладиганлар учун 20 йилдан ошганини кўпайтира бошлашни таклиф қиламан.

Р. ХОЛМУРОДОВ: Нафақа ҳақидаги қонуннинг 20-моддасида нафақа белгилаш учун бир хил вариант кўзда тутилган. Эркаклар нафақасига 25 йилдан кўпроқ ишланган ҳар бир тўла йил учун, аёллар нафақасига эса 20 йилдан ортиқ ишлаган ҳар бир тўла йил учун иш ҳақининг 1 фоизи қўшилади. Қонунда «Ҳар бир тўла йил» деб алоҳида таъкидланганлиги сабабли нафақа қайта ҳисоблаб чиқилаётганида тўла бўлмаган йил ҳисобга олинмайди.

Чилонзор район, 7-даҳа, 35-уй, 59-хонадонда яшовчи Л. С. Савошченко:

— Кексалик нафақаси олувчи вафот этган ҳарбий хизматчи эрим учун менга нафақа тўлаш қайси вақтдан қайта кўриб чиқилади?

Вазирлик бўлим бошлиғи З. А. Муҳитдинова:

— Турлича давлат нафақаларини олиш ҳуқуқига эга бўлган шахсларга улар танлаган битта нафақа ариза берилган кундан бошлаб ўтказилади. Демак, сизга боқувчисидан маҳрум бўлганлигингиз туфайли бериладиган нафақа 1992 йил 16 ноябрдан тайинланиши керак.

Мирзо Улуғбек райони, Шимолий-шарқ 2-даҳаси, 16-уй, 44-хонадонда истиқомат қилувчи А. Чернова:

1991 йилдан бери нафақа оламан, умумий стажим 36 йил, 1991 йилги коэффициент кам бўлганлиги учун нафақамни кўпайтириш мақсадида илгариродаги иш ҳақим ҳақида маълумотнома тақдим этмоқчиман.

З. А. Муҳитдинова:

— Нафақа миқдори иш ҳақининг жамига ва умумий иш стажига бевосита боғлиқдир. Нафақа тайинланаётганида иш ҳақи оз бўлган шахсларга бошқа йил иш ҳақини танлаб олиш ҳуқуқи берилади. Район социал таъминот бўлимига 1990 йил 1 октябрь, 1991 йил 1 январь ва 1992 йил 1 январдан илгариги 15 йилдан хоҳлаган 5 йиллик иш ҳақи ҳақида маълумотнома тақдим қилиш мумкин, чунки бу қонунлар нафақа олувчиларнинг турли тоифалари учун, босқичма-босқич жорий этилган. Нафақа тайинлашга асос қилиб олинган иш ҳақи бўйича сиз 1991 йилдан бошлаб олаётган нафақангиз миқдори 1992 йил 1 сентябрдан 1540 сўм, 1992 йил 1 октябрдан 2469 сўм, 1993 йил 1 январдан эса 3087 сўм бўлди.

Беш йил иш ҳақи ҳақидаги маълумотнома тақдим қилинганидан кейин нафақа миқдори ортади, яъни 1992 йил 1 сентябрдан 1840 сўм, 1992 йил 1 октябрдан 2944 сўм, 1993 йил 1 январдан 3680 сўмни ташкил қилади.

Шу сабабли мазкур маълумотномани район социал таъминот бўлимига тақдим қилсангиз, нафақангиз қайта кўриб чиқилади ва 1992 йил 1 сентябрдан кейин тафовутнинг ҳаммаси тўланади.

Нафақалар тўғрисидаги қонуннинг 125-моддасига биноан агар нафақа олувчи нафақа миқдорини янада ошириш ҳуқуқини берувчи қўшимча: иш стажи, иш ҳақи, оилавий аҳволи кабилар ҳақида қўшимча ҳужжатлар топширса, нафақа қайта ҳисобланиб чиқилади. Бунда ҳужжатлар топширилишидан аввалги 12 ой вақт учун тафовут тўланади.

Чилонзор районидаги 5-даҳа, 39-уй 18-хонадон соҳибаси Х. С. Сайфуллина:

— Иш ҳақи тўғрисидаги маълумотномани 15 йилнинг танланган йиллари бўйича олиш мумкинми?

Вазирликнинг етакчи мутахассиси Н. Мильтова:

— Нафақалар тўғрисидаги қонуннинг 77-моддасига биноан нафақани ҳисоблаб чиқиш учун ишда танаффуслар бўлишидан қатъий назар нафақа олувчининг хоҳишига кўра истаган 5 йилнинг ўртача ойлик иш ҳақи асос қилиб олинади.

Яккасарой райони, Бобур кўчаси, 85-уй, 20-хонадонда яшовчи Ф. Х. Шаахметов:

— Социал таъминот бўлими давлат архивидан маълумотнома бўлмагани учун гувоҳларнинг далолати бўйича иш стажини ҳисобга олмаётир.

Н. Мильтова:

— Иш стажи ҳақида ҳужжатлар бўлмаса, улар уруш йиллари ёки табиий офат, фалокат каби фавқулодда ҳодисалар натижасида йўқолган бўлса, бир корхона, муассаса, ташкилот, жамоа хўжалиги ёки бир тизимда ишлаб таниш бўлган икки гувоҳнинг далолатига биноан белгиланади.

Бинобарин, ҳужжатлар сақланмагани ҳақида давлат архивидан маълумотнома тақдим қилиш зарур.

Миробод райони 8-Март кўчаси, 78-уйда истиқомат қилувчи И. И. Коваленко:

— Уруш йиллари ишлаганман. Социал таъминот бўлимига бориб, шаҳар транспортида бепул юриш учун шаҳодатнома сўраган эдим, унинг ўрнига имтиёзлардан фойдаланиш ҳақида маълумотнома беришди. Шу тўғрими?

Вазир ёрдамчиси С. Мирзааҳмедова:

— Тўғри. Улуғ Ватан уруши йиллари (1941—1945 йиллар) ишлаган шахсларга иш стажи қанча бўлишидан қатъий назар, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1990 йил 21 сентябрдаги 315-сонли қарорига биноан қуйидаги имтиёзлар берилган:

— дорилар ярим баҳосида;

— коммунал хизматлар (сув, газ, электр ҳақи) учун 30 фоиз кам ҳақ олинади.

Бу имтиёзлардан фойдаланиш учун район социал таъминот бўлимидан маълумотнома олиш керак.

«Улуғ Ватан уруши йилларида шавкатли меҳнати учун» медали билан тақдирланган кишилар шаҳар пассажир транспортининг барча турларида (таксидан ташқари) бепул юриш ҳуқуқига эгадирлар. Бундай кишиларга махсус шаҳодатнома берилади.

Сиз эса нафақа дафтарчангиз билан шаҳар транспортида юриш талонини ярим баҳосида сотиб олишингиз мумкин.

Ҳамза райони Шафқат 2-тор кўча, 1-уйда яшовчи О. А. Когай:

— Ўриндошлик бўйича иш ҳақи қай тариқа ҳисобга олинади?

Вазирлик бўлим бошлиғи М. Ҳасанбоева:

— Нафақа тайинлаш учун асос қилиб олинадиган иш ҳақига суғурта бадаллари ушлаб қолинадиган иш ҳақининг барча турлари киради. Амалдаги иш ҳақи тизимида қайд этилмаган бир галги тўловлар фойдаланилмаган таътил учун товон пули, таътилга чиққанда бериладиган ёрдам пули ва ҳоказолар бундан мустаснодир.

Ўриндошлик бўйича иш ҳақи асосий иш ҳақи билан қўшилганда энг кам иш ҳақидан тўрт баравар ортиб кетмагани тақдирдагина ҳисобга олинади.

Масалан: Асосий иш жойида ойлик маош 230 сўм ва ўриндошлик бўйича 130 сўм бўлса, улари қўшганда 230+130=360 сўм чиқади, нафақага эса 280 сўм (энг кам иш ҳақи 70 сўм бўлса) асос қилиб олинади.

Саҳифани
Муқаддам ҲАСАНБОЕВА
тайёрлади.

Ишонч № 11 1993

«САЛОМАТЛИКДАН КАТТА БОЙЛИК ЙЎҚ»

дейди 1-Тошкент Давлат тиббиёт институти шифохонасининг бош врачи Ҳуснидди НАСРИДДИНОВ

— Ҳуснидди Қутбиддинович. одамларнинг энг улуғ орзуси соғ-саломат бўлиб узоқ умр кўриш бўлса керак. Тўғри эмасми?

— Гапингиз тўғри, Турғун ака. Соғлиққа нима етсин. Лекин...

— Ҳа, ўша лекини ҳақида суҳбатлашсак.

— Майли. Лекин деганим, одам бир умр касал бўлмай ўтмайди. Шундай экан, ўзига қараши, сал нарсага асабийлашвермаслиги, бирор жойи оғриса тушкунликка тушмаслиги, дардига ўралашиб қолмаслиги лозим демоқчиман. Нега деганда, тушкунликка тушган беморга муолижамиз таъсир этмаслиги ёки нафи кам тегиши мумкин.

— Демак бемор ўз вақтида шифокорларга мурожаат қилсин демоқчисизда.

— Албатта. Хасталикни чўзиб. организмнинг силласини қуритиб кейин касалхонага келса бемор ҳам биз ҳам анча азият чекамиз.

— Қанийди доим соғ юрсанг, лекин бугун турли юқумли касалликлар, юрак-қон томир, асаб, ошқозон-ичак касалликлари камайиш ўрнига кўпайиб бораётгани ҳақиқат. Бунинг олдини олишнинг иложи бормикин?

— Фикрингизга қўшиламан. Аммо буларнинг асосий сабаби экологиянинг бузилишидан эмасми? Ўзингиз ўйлаб кўринг, ҳозир биз шундай бир даврда яшаяпмизки, табиий нарсанинг ўзини топиш амри маҳол бўлиб қолди. Кундалик озиқ-овқатимиз, ичаётган сувимизу нафас олаётган ҳавомизгача ўз табиийлигини йўқотган. Уларнинг таркибида хоҳлаган кимёвий моддаларни топиш мумкин. Болалик пайтларимизда сероб бўлган ширин-шакар ҳўл мевалар, тилими тилни ёрадиган қовун-тарвузлар қани? Ариқларимизда оққан зилол сувлар нима учун бугун оқмай қолди? Одамлар табиатнинг соф неъматларидан баҳраманд бўлиш ўрнига ҳосилдорлигини ошириш мақсадида кимёвий моддаларга тўйинтирилиб етиштирилган мева-чеваларни, қовун-тарвузларни ейишга мажбур бўляптилар. Сув, ҳаво, табиат заҳарланди. Ана шуларнинг натижаси эмасми юқоридаги каби касалликлар кўпайгани. Менимча, асосий муаммо шунда. Тиббиёт илмининг отаси Абу Али ибн Сино: агар чанг ва ғубор бўлмаганда инсон минг йил яшарди, деб бежиз айтмаган ўз даврида.

— Касалхонангиз энг йирик шифо масканларидан бири саналади. Шунга кўра қилаётган ишларингиз борасида нима дея оласиз?

— Барча соҳаларда бўлганидек, соғлиқни сақлаш муассасаларида ҳам бир қатор муаммолар бор, бўлади. Масалан, илгари касалхонадаги ўринлар сонига қараб баҳо бериларди. Энди эса аксинча. Керакли шароитни ўз имкониятларингдан келиб чиқиб яратишинг керак. Биз ҳам касалхонадаги ўринлар сонини қисқартириш ҳисобига беморлар учун бирмунча яхши шароит яратишга муваффақ бўлдик. Ўтган йили юрак ҳамда асаб касалликларини даволаш бўлимларини ташкил этдик. Ҳозирда шифохонамизда ҳаммаси бўлиб 19 та бўлим ишлаб турибди.

— Табобат техникаси билан жиҳозлаш ҳамда дори-дармонлар топиш масаласи қандай бўляпти?

— Хабарингиз бўлса, ўтган йили дори-дармонлар топиш республикамизда энг долзарб муаммо бўлиб қолганди. Буни аввалроқ сезиб ҳозирлик кўриб қўйганимиз туфайли ўша ғамлаганларимиз оз бўлса-да асқотди. Жумладан, Соғлиқни сақлаш вазирлиги ёрдамида Америкадан, Япониядан ҳам дори-дармон, ҳам бир мартагина ишлатадиган шприцлар олиб турдик.

Ўтган йилнинг бошида Хитой Халқ Республикасининг Харбин шаҳар шифокорлари билан алоқа боғлаб, уларни ишлашга таклиф этдик. Ҳамкасбларимиз олти ой мобайнида хитой халқ табобатини қўллаган ҳолда 5 мингдан ортиқ беморни игна билан ҳамда уқалаб даволаб, дардларга шифо бердилар.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, тиббиётимизда ҳам хорижга кўрсатишга арзийдиган ютуқларимиз бор. Бунинг учун чет элик ҳамкасбларимиз билан ҳамкорлик олиб боряпмиз. Биз дастлаб хитойлик ҳамкасбларимиз билан муносабатларни яхшилаш учун декабрь ойида Хитой Халқ Республикасининг тиббий асбоб-ускуналари кўргазмасини ўтказдик. Бу кўргазмада ХХРнинг Хейлунцзян вилоятидаги 16 та корхонада ишлаб чиқарилган ва даволашда қўлланилаётган 40 дан ортиқ турдаги асбоб-ускуналар намойиш қилинди. Бундай саъй-ҳаракатларимиз фақат бир мақсадни — яъни ўзбек тиббиётини янада ривожлантиришга, халқимизнинг соғлом бўлиши учун озми-кўпми ҳисса қўшишга қаратилган.

— Ҳозирги кунда кўпайиб кетган табиблару экстрасенслар ҳақида шифокор сифатида қандай фикрдасиз?

— Бизда табиблар олдиндан бор бўлишган. Одамлар улардан шифо топишган. Қўл ёки оёқ чиқса табиб солиб қўйган. Чунки у илмли бўлган. Ота-боболаридан даволаш таълимини олишган. Лекин табиб номига иснод келтираётган сохта табиб ва экстрасенслар ҳам оз эмас. Уларнинг дарди битта — халқни алдаб пул ишлашдир. Шундай касалликлар борки, уларни даволашда фақат мутахассис врачгина ёрдам бера олади. Керак бўлса миядан тортиб юраккача очади, суякларни битталаб жойига қўяди. Экстрасенслар бундай қилиша олмайди, албатта. Шу боисдан айтмоқчиманки, кимга ёрдамга бориш кераклигини беморлар билиши керак.

— Шифохона билан тиббиёт институти ўртасида алоқа борми? Кейин режалар ҳақида ҳам гапириб берсангиз?

— Бор, албатта. Шифохонамизнинг республикадаги энг йирик тиббиёт институти қошида жойлашганлиги бизни янада кўпроқ имкониятларга эга эканлигимизни кўрсатди. Чунки 20 дан ортиқ фан докторлари, 50 нафардан зиёд фан номзодлари, 200 нафардан ортиқ юксак малакали шифокорлар ҳам минглаб бўлғуси врачларга сабоқ беришади, ҳам илмий ишлар яратишади, муҳими халқимизга малакали тиббий ёрдам кўрсатишади. Қўли енгил шифокорларимизнинг фидойиликлари туфайли ўтган йили 18 минг бемор ўз соғлигини тиклаб олди.

Режаларимизга келсак, бу йил амбулатория — поликлиника хизматини янада ривожлантириш ниятимиз бор. Ҳозир шифохонада 6 та поликлиника хизмат кўрсатаяпти.

Хуллас, бу йил ҳам тиббиёт ходимлари олдида ҳар доимгидек масъулиятли вазифалар турибди. Биз шифокорлар «Эл соғлиги — юрт бойлиги» деган нақлга амал қилаверамиз.

— Самимий суҳбатингиз учун раҳмат! Охирги саволим: Удумимиз шунақа. Оилангиз ҳақида ҳам икки оғиз айтиб берсангиз.

— Бахтимизга онам борлар. Яна оилам. Улар район маданий ёдгорликларни сақлаш жамиятида масъул котиб бўлиб ишлайдилар, Уч қиз, бир ўғлимиз бор. Катта қизим институтда талаба, қолганлари эса мактабда таҳсил олишади.

Суҳбатдош: Турғун НАЗАРОВ.

ЯНГИ ДАВОЛАНИШ МАСКАНЛАРИ

Орол минтақасида яшаётган Хоразм меҳнаткашларининг соғлигини муҳофаза қилиш тадбирларига йил сайин кўпроқ маблағ ажратилмоқда. Шу боис кейинги йилларда бир қатор даволаш муассасалари қурилиб ишга туширилди. Санаторий-профилакторийлар тармоғи кенгаймоқда. Ҳозиргача вилоятда 7 та ана шундай маскан ишлаб турган эди. Яқинда уларнинг сафига яна битта қўшилди. Хонқа районининг хушҳаво, серсалқин жойларидан бирида вилоят автомобилчилари учун қурилган 100 ўринли санаторий-профилакторий дастлабки даволанувчиларни қабул қилди. Бу ерда ошқозон-ичак, қўл-оёқ, юрак-томир касалликлари билан оғриган кишилар даволанадилар.

— Шифохонамиз ҳудудида йод-бромга бой маъданли сув ҳам чиқиб турибди. Ундан шифо муолижаларини ўтказишда фойдаланамиз,— дейди санаторий-профилакторий бош врачи Отабой Бобожонов,— бу эса самарадорликни янада оширади.

Санаторийга йўлланмалар вилоят касаба уюшма ташкилотлари орқали тарқатиляпти. Йўлланма нархи 7 минг сўм атрофида, лекин унинг 90 фоизини касаба уюшмалари тўлайди.

Яқин орада вилоятда яна битта шифохона — Хива пахта тозалаш корхонасига қарашли санаторий-профилакторий ҳам ишга туширилади.

Шихназар АҲМЕДОВ, «Ишонч» мухбири.

Суратда: Тошкент вилоятининг Қибрай районидаги «Ботаника» санаторийсида.

Нуъмон МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

ДЕҲҚОНЛАР ҲОРДИҚ ЧИҚАРИШЯПТИ

ЎТГАН йил пахта ғоят катта меҳнат ва машаққат эвазига етиштирилди ва йиғиштириб олинди. Жумладан, Наманган вилояти қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳам бир неча бор табиат синовларини бошдан кечирдилар. Натижа қувончли бўлди, Фарғона водийсида биринчи бўлиб режа бажарилди. Бинобарин, вилоятда 1992 йил ҳосилини бунёд этишда ва саранжомлашга алоҳида ҳисса қўшган сувчилар ва механизаторларни соғломлаштириш тадбири ишлаб чиқилиб амалга оширилмоқда.

Шу кунларда «Наманган» Аврли газламалар бирлашмаси, вилоят сув хўжалигига қарашли «Ирригатор», Наманган сув хўжалиги трестига қарашли «Лола» ва Косонсой шойи тўқиш фабрикасининг санаторий-профилакторийлари айниқса гавжум. Ҳордиқ чиқараётганлар даволаниш билан бир вақтда мириқиб дам олмоқдалар. Деҳқонлар учун қизиқарли кинофильмлар намойиш этилмоқда, вилоятнинг таниқли санъаткорлари иштирокида кўнгилочар қўшиқлар, дилрабо рақслар гулдастаси ҳадя қилинмоқда.

«Ишонч» мухбири.

Саволларга Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг бўлим мудири Ҳамидулла Пиримқулов, ҳуқуқий назоратчи Надежда Ивановна Ефимова, Ўзбекистон халқ таълими ва фан ходимлари касаба уюшмаси Марказий Қўмитасининг бош мутахассиси Алфида Умаровалар жавоб беришади.

Болалигимдан II гуруҳ ногирониман. Чап қўл ва оёғим яхши ишламаслиги ва нимжонлигим сабабли ҳарбий хизматга ҳам олинмадим. Ҳозир 38 ёшдаман. 18 йиллик меҳнат стажига эгаман. 1991 йил октябрь ойидан бошлаб ишсизлигим сабабли район меҳнат (ишга жойлаштириш) бўлимида ҳисобда тураман. Ишга жойлашиш учун яна кимга (қаерга) мурожаат қилишим мумкин? Менга 1992 йил ноябрь ойидаги фармонга асосан қанча нафақа берилиши керак? Яна қандай имтиёзларга эгаман?

Й. ИРИСБОЕВ,
Сирдарё вилояти, Меҳнатобод райони, «Қаҳрамон» посёлкаси.

Сиз 18 йил меҳнат стажига эга бўлганлигингиз туфайли II гуруҳ ногирони сифатида амалдаги қонунларга биноан ногиронлик бўйича иш ҳақининг 55 фоизи миқдорида нафақа тайинланиши мумкин.

Ишламайдиган II гуруҳ ногиронлари нафақасига оиланинг ишга яроқсиз аъзолари учун ҳар бир ишга яроқсиз ҳисобига энг кам иш ҳақининг 50 фоизидан кам бўлмаган миқдорда қўшимча нафақа тўлаш кўзда тутилади.

II гуруҳ ногиронлик бўйича нафақанинг энг кам миқдори, ногирон қарамоғидагиларга бериладиган қўшимча ҳисобга олинмаганда, энг кам иш ҳақининг 100 фоизига тенг, яъни 1992 йил 1 октябрдан 2000 сўмни, 1993 йил 1 январдан эса 2500 сўмни ташкил қилади.

II гуруҳ ногиронлар қишлоқ жойларда маъмурий район доирасида пассажирлар транспортида бепул юриш ҳуқуқига эгадирлар. Бундан ташқари шаҳарлараро темир йўл ва автобус транспортида кузги-қишки даврда йўл ҳақининг 50 фоизини тўлайдилар.

Фуқароларни, шу жумладан ногиронларни ишга жойлаш масалалари билан меҳнат биржалари шуғулланадилар.

Мактабимизда ўқитувчилар етишмаслиги сабабли 30—35 нафар ўқувчига чет тилидан дарс беряпман. Аммо, район халқ таълими бухгалтерияси менга ҳеч қандай қўшимча ҳақ тўламаяпти. Шу тўғрими?

Н. ҚУРБОНОВ,
Қашқадарё вилояти, Чироқчи райони, Амир Темур номли 3-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Ҳозирги пайтда мактаб раҳбари мавжуд маблағлар доирасида ўқитувчилар, шу жумладан чет тили ўқитувчиларига тўла синф (30—35 ўқувчи) учун қўшимча ҳақ тайинлаш ҳуқуқига эга. Бунинг учун мактаб сметасида жорий ўқув йилида чет тили бўйича иккинчи ўқитувчи меҳнатига ҳақ тўлаш кўзда тутилган бўлиши керак. Бунинг яна бир йўли бор: ўқитувчига тўла синф билан иш олиб борганлиги учун мактаб бўйича иш ҳақини иқтисод қилиш жамғармасидан тўлаш мумкин.

Асли андижонликман, 1986 йил ТошДУ филология факультетига ўқишга кириб, 1991 йили битирдим. Студентлик давримда ётоқхонада турганман. Ҳозир ҳам аспирантуранинг кундузги бўлимида ўқиётганлигим учун аспирантлар ётоқхонасига 1994 йилгача вақтинчалик прописка қилинганман.

Тошкент шаҳридан уй олиш учун навбатга туришим мумкинми ёки квартира сотиб олиш ҳуқуқига эгаманми?

О. КАМОЛОВА,
Тошкент шаҳри.

Собиқ Иттифоқ Министрлар Советининг 1974 йил 28 августдаги 678-сон қарори билан тасдиқланган «Паспорт системаси» ҳақидаги Низомнинг Фуқароларнинг пропискалари ҳақидаги айрим қоидалар бўйича сиз вақтинча яшаб туриш учун яъни ўқиш даврига прописка қилингансиз.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети билан Узсовпроф биргаликда 1984 йил 26 сентябрда тасдиқлаган «Уй-жой шароитини яхшилашга муҳтож фуқароларни рўйхатга олиш ва уй-жойларни тақсимлаш қоидалари»га асосан сиз уй-жой шароитингизни яхшилаш мақсадида навбатга туриш учун Тошкент шаҳрида камида охирги 5 йил давомида доимий пропискада бўлишингиз керак эди.

Пропискангиз фақат ўқиш даврига бўлганлиги сабабли сиз уй-жой олиш учун навбатга туриш ҳуқуқидан фойдаланмайсиз.

Саволингизда Тошкент шаҳридан квартира сотиб олиш масаласини кўтаргансиз. Амалдаги қонунчилигимиз у ёки бу ҳудудда жойлашган уйни ўрнатилган тартибда сотиб олишни тақиқламайди.

Ёшим 50 да. Ҳарбий хизматни ўтаётган давримда тош борлиги учун жарроҳлик йўли билан ўнг томондаги буйрагим олиб ташланган. У ерда менга ногиронлик тайинланмай, даволанишни давом эттириш учун ўз юртимга қайтаришди. Район ҳарбий комиссариатига ва дўхтирларга икки йил қатнагандан сўнг II гуруҳ ногирони қилиб, 1 йиллик (1966 йилдан 1967 йилгача) муддат билан нафақа тайинлашди. 1967 йилдан эса яна икки йилга III гуруҳ ногиронлиги тайинлашди. Ва ниҳоят ёшлигимни рўкач қилиб, битта буйрагинг соғ деб ногиронликни бекор қилишди.Касбим ҳайдовчи, умумий иш фаолиятим 30 йил. Ёш ўтган сари соғлиғим ёмонлашяпти. Ҳарбий хизмат чоғидаги жарроҳлик ҳақида ҳужжатим бор. Нафақа олиш учун қаерга ва кимга мурожаат қилай?

Й. МЎМИНОВ,
Тошкент вилояти, Оҳангарон райони. Қорахитой қишлоғи.

30 йиллик иш стажи бўлганида 60 ёшга етган тақдирдагина нафақа тайинлаш мумкин.

60 ёшга етишдан илгарироқ нафақа олиш ҳуқуқи юк автомобили ҳайдовчиларига, шахталар, маъдан конлари, разрезлар, кўмир, сланец, маъдан қазиб чиқариладиган карьерлардаги технология жараёнида бевосита ишловчиларга берилади.

Бундай ходимларга узоқ йил ишлаганлик учун нафақа 55 ёшга етганида ва камида 25 йил иш стажига эга бўлиб, бундан камида 12 йил 6 ой шу ишларда банд бўлган тақдирда тайинланади; аёлларга 50 ёшга етганида ва умумий стажи камида 20 йил бўлиб, шундан камида 10 йил мазкур ишда ишлаган бўлса тайинланади.

Ногиронлик белгиланган тақдирда Сизга ногиронлик бўйича нафақа белгиланиши мумкин. Бу нафақанинг миқдори II гуруҳ ногиронлиги бўйича иш ҳақининг 55 фоизи, III гуруҳ ногиронлиги бўйича эса иш ҳақининг 30 фоизи миқдорида тайинланади.

Бунда II гуруҳ ногиронлиги бўйича нафақанинг энг кам миқдори энг кам иш ҳақининг 100 фоизи миқдорида, III гуруҳ ногиронлиги бўйича энг кам иш ҳақининг 50 фоизи миқдорида бўлади.

Мен Ғалаба район ремонт-ишлаб чиқариш корхонасидаги мелиорация механизациялашган отрядида бульдозер машинисти бўлиб ишлайман. Ёшим 57 да, механизаторлик иш стажим 37 йил, шундан 20 йилдан кўпроғи қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши билан боғлиқ. Қишлоқ механизатори сифатида имтиёзли нафақа олиш ҳуқуқига эгаманми?

Р. И. НЕНАШЕВ,
Тошкент вилояти, Ғалаба райони, Солдатский шаҳри.

Мухбиримиз Ўзбекистон Республикаси меҳнат вазирлигининг меҳнатни ноқулай шароити учун имтиёз ва товон пули тайинлаш бўлимига мурожаат қилиб, қуйидаги изоҳни олди:

Қишлоқ хўжалик техника ва сув хўжалиги тизимида ишловчи бульдозер машинисти кексалиги бўйича) имтиёзли шартлар асосида нафақа олиш ҳуқуқини берадиган ишлаб чиқаришлар, ишлар, касблар, лавозимлар ҳамда зарарли ва оғир меҳнат шароити кўрсаткичларининг 2-рўйхатига кирмайди. Собиқ СССР Вазирлар Кенгашининг 1991 йил 26 январдаги 10-рақамли қарори билан тасдиқланган бу рўйхат Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1992 йил 4 январдаги фармонига биноан Республикамиз ҳудудида амал қилмоқда. Шу сабабли сиз имтиёзли нафақа олиш ҳуқуқига эга эмассиз.

● Саҳифаларни мухбирлар билан ишлаш бўлими тайёрлади.

ТАҲРИРИЯТ ҳар куни сиз азиз мухлисларимиздан кўплаб хат олмоқда. Хатлар мундарижаси жуда бой. Уларда одамийлик ҳақида ҳам, ҳаёт моҳиятию руҳий гўзаллик хусусида ҳам, қонунчилик ёки оила, ота-оналар ва болалар ҳақида қўйингки, турмушимиздаги барча соҳалар юзасидан фикр-мулоҳазалар билдирилган. Бир кишининг тақдири ёзилган бўлсада, ўз моҳияти билан кўпчиликнинг дарди, истак ёки ҳоҳиши ифодаланган хатлар кўп. Биз ўшалардан баъзиларини танлаб олиб, эътиборингизга ҳавола қиляпмиз. Тўғри «Хатлар-ҳаёт ойнаси»нинг бу сафарги қўш саҳифасида ҳар бир хатга ўз шарҳимизни ҳам билдирдик. Ўринлими ёки йўқ буниси Сизнинг ҳукмингизга ҳавола. Муҳими ифодамиз шакли ҳам мазмунидек тўлиқ бўлсин. Шунга интиляпмиз.

Ҳимматли, мурувватли бўлайлик!

НАЖОТ ИЗЛАБ ЁЗМОҚДАМАН

Ишонаман, хатим эътиборсиз қолмас. Мен 1967 йилда туғилганман. Ҳозир Пахтачи районидаги 38-мактабда ўқитувчи бўлиб ишлайман. Синглим Ойжамол 1992 йилнинг 18 июль куни қўшни қишлоқдан синфдош дугонасининг тўйидан акам Амир билан бирга қайтиб келишаётганда номаълум қотиллар томонидан иккалалари ҳам ваҳшиёна ўлдирилди.

Дугонамнинг бахтига шерик бўлсам, яхши тилаклар билдирсам эрта кун менга ҳам шундай кун насиб этса, улар ҳам келади, дея ният қилганди. Афсус ундай бўлмади. Синглимни тўйдан олиб келаман деган акам ҳам йўлда ўлим кутаётганлигини билмаган. Амир акам энди 27 га кирганди. Унинг икки қизи ота дийдорига тўймасдан етим бўлиб қолишди. Кичкина қизи Ёдгора отасининг ўлимидан кейин уч кун ўтгач туғилди. Амир йўлда касалхонага бормасдан, Ойжамол эса ўн бир кун касалхонада ётиб оламдан кўз юмишди... Мана шу воқеага ҳам 7 ой бўлди. Лекин қотиллар ҳалигача топилмади...

«Ишонч» бизга ёрдам бер. Қотиллар қачон топилади? Акам билан синглимнинг айби нима, билишни истайман.

Гулшода ХОЛБОЕВА,
Самарқанд вилояти, Пахтачи райони, «Наврўз» жамоа хўжалиги.

● БИЗНИНГ ШАРҲ

Маъмурий органлар шуғулланаётган бўлишса, кутайлик. Улар тез ҳал этиб адашганларидан кўра, узоқ ўрганиб ҳақиқатни қарор топтиришгани маъқул. Ҳурматли Президентимиз Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг жиноятчиликка қарши кураши шабодаси туфайли акангиз ва синглингиз қотиллари ҳам тезда маълум бўлади ва албатта адолат тантана қилади. Бунга ишонамиз ва Сиз ҳам ишонишингизни сўраб қоламиз. «Эски яра янгиланса, унинг дарди янги яранинг дардидан ортиқроқ бўлади». Лекин на илож «тасалли бериб айтилган ҳар бир сўз ишончга раҳна...» деганларидек иш тутдик.

Сабр қилинг. Ҳақиқат албатта қарор топади.

ХАЙРЛИ ИШ БЎЛАРДИ

...Мен вилоят прокурорининг вояга етмаганлар ҳақида қабул қилинган қонунларнинг бажарилиши устидан назорат қилиш бўйича катта ёрдамчиси вазифасида ишлайман. «Ишонч» газетасини ўқиб бораман. Кейинги пайтларда бу газета ўз исмига монанд бўлиб, ҳар бир оилага етиб, ишончини тобора қозонмоқда.

Унинг «Маҳалланг — отанг, онанг...» рукни остида берилаётган мақолалари, илғор маҳалла қўмиталари раисларининг ўз маҳаллалалари ҳақида чиқишлари менда катта қизиқиш уйғотди. Тўғрисини тан олиш лозимки, 70 йил давомида асрлар оша шаклланиб келган удумларимиз, урф-одатларимиздан узоқлашиб, ҳатто ёшларимиз маҳалла оқсоқоллари таъсиридан бутунлай чиқиб кетишди...

Оилалар жанжали, қўни-қўшнилар келишмовчилиги, ота-болалар ўртасидаги тушунмовчиликлар (кам бўлсада бу ҳол ҳали учраб туради) илгари маҳаллада ниҳоясига етарди, эндиликда милицияда, судда ёки прокуратура органларида ҳал қилинадиган бўлиб қолди.

...Ҳар бир ўсмир, вояга етмаганлар фақат ота-онасининг фарзанди бўлмасдан, маҳалланинг, яшаб турган қишлоқ аҳлининг ҳам фарзанди бўлмас. экан, улар ўртасида содир бўладиган тартиб бузарлик, ҳатто жиноятчилик сони камаймайди. Ҳар бир боланинг ножўя ҳаракати маҳалла аҳли, кексаларимиз томонидан қаттиқ танқид остига олинса, вояга етмаганлар ўша танқид ёки танбеҳни ўз ота-онаси томонидан берилган танбеҳдек қабул қилишга одатланса, ўсмир иккинчи марта шундай ножўя ҳаракатни такрорламайди, деб ўйлайман.

Хулоса қилиб айтганда, «Маҳалланг — отанг, онанг...» рукни остида илғор маҳаллалар иш тажрибасини кенгроқ ёритиб борсангиз.

Бундай хайрли ишлар ёшлар ўртасида жиноятчиликка ва тартиб бузарликка қарши кураш ишига қўшган муносиб ҳиссангиз бўларди.

Ю. МУСАЕВ,
Навоий вилояти прокурорининг катта ёрдамчиси, 1 даражали ҳуқуқшунос.

● БИЗНИНГ ШАРҲ

Муаллифнинг умуман тарбиямизга, қолаверса жуда муҳим бўлган ўсмирлар тарбиясига салбий таъсир этаётган салбий жиҳатлар устида қайғуриб, бу муаммони қандай ҳал этиш йўлини кўрсатгани бизга манзур. Бу масала муҳарририят иш режасида ҳам бор эди. Шу боис у ўринли бўлди. Бугунги кунда олиб борилаётган жиноятчиликка қарши курашда ҳам, маҳаллалар фаолиятини янада самаралироқ бўлишида ҳам бизлар бошқалар қатори ўз ҳиссамизни қўшсак бу ишлар тезроқ ўз самарасини беради, деб ўйлаймиз.

Ваҳоланки, «Ҳар бир она боласини яққолроқ кўриниб турган бахтга томон йўллашни истайди, лекин афсуски, бахт, чинакам бахт нима эканини ҳар бири ҳам билавермайди». Бу бизнингча бор ҳақиқатни ҳам ота-оналар тан олгани, маҳалла фикрига, маслаҳатига қулоқ солгани маъқул бўларди, деб ҳисоблаймиз. Биз муаллиф Ю. Мусаев фикрларини ривожлантиришни истаймиз. Мавзу эски, аммо доимо долзарб бўлган бу муаммо борасида азиз газетхонлардан хат кутамиз. Ахир бир болага етти маҳалла ота-она-ку! Тўғри эмасми?

ОДАМНИНГ ЁМОНИ БЎЛМАЙДИ...

...Ушбу мактубни ёзишга мен газетангизнинг 1993 йил 2-сонида босилган «Отамга ҳам бордим мен, онамга ҳам бордим мен...» сарлавҳали мақола туртки бўлди. Одатда ишимиз битмаса шикоят ёзишга фаолмиз, ишимиз битганда эса ҳатто тузукроқ раҳмат айтишга ҳам ҳафсала қилмаймиз, жуда яллақаса «Ҳа, энди бурчида!» деб ўзимизни оқлаймиз.

Бизда ажойиб одамлар раҳбарлар ичида кўп. Ўшандайларнинг ҳадеб камчилиги ёки хатосини топиб, уларга тош отавермай, иложи бўлса яхши ишлари ҳақида ҳам кўпроқ ёзсак деган фикрдаман. Сизлар-чи?!

Нўъмонжон ОБИДОВ,
Андижон вилояти, Асака райони Хўжамаҳалла кўчаси, 73-уй, I гуруҳ ногирони.

● БИЗНИНГ ШАРҲ

Дарҳақиқат, «Одамнинг ёмони бўлмайди. Биров тош, биров гул, ўз жойида иккови ҳам яхши». Яхшиликлар ҳақида кўпроқ ёзиш лозим экан. Сиз ҳақсиз.. «Раҳмат» сўзини баралла айтсак зиён қилмас эканмиз. Адоват эмас, адолат енгади. Бу сўз бежиз айтилмаган.

ЎҒЛИМ ҲАМ ҚУВОНСИН

...Ўн бир йилдан бери мактабда

ўқитувчилик қиламан. Тўрт фарзанднинг онасиман. 5 яшар ўғлим 1 гуруҳ ногирони. Боламни олиб бормаган ерим, кўрсатмаган дўхтирим қолмади. Аммо натижа йўқ. Болага асосан 3-синфда ўқийдиган қизим қарайди. Катта бўлиб қолгани учун уни кўтариб юриш қийин бўлиб қолди. Ўзи юрмаса...

Унга ногиронлик аравачаси керак. Мурожаат қилган барча ташкилотлардан натижа бўлмади. Бир куни телевидения орқали ногирон болаларга аравача берилаётганини кўриб, ўзимни тутолмадим. Иложини топиб менинг ўғлимга (у ҳам қувонсин) битта аравача сотиб олишимизга ёрдам беринглар.

Гулбаҳор САИДЖОНОВА,
Қорақалпоғистон Республикаси, Амударё райони, «Туркманистон» номли давлат хўжалиги.

● БИЗНИНГ ШАРҲ

Хатни ўқибоқ Ўзбекистон Республикаси «Наврўз» хайрия жамғармасига сим қоқдик. Хат мазмуни билан уларни таништирдик. «Бизга мурожаат қилишсин, ўғилларига ногиронлик аравачасини албатта берамиз, деди шу жамғарма раисининг биринчи муовини ўрток Шодиев Калон Шодиевич.

Ҳурматли Гулбаҳор Саиджонова, 700003, Тошкент шаҳар «Туроб Тўла» кўчаси, 1-уй, Қ. Ш. Шодиевга мурожаат қилинг.

СЕН НИМА ДЕЙСАН?

Биз Қашқадарё вилояти, Чироқчи районидаги Айиртош қишлоғида яшаймиз. Бизнинг қишлоқдан Қарши, Самарқанд йўналиши бўйича темирйўл шаҳобчаси ўтган. Шу боис бензин, кўмир ва бошқа ёқилғилар қишлоғимизга келиб тушади. Афсуски, «дарё бўйида сувга зор эдим» деганларидек, қишлоғимизга келиб тушган ёқилғидан шу ернинг ўзида олиш мумкин эмас экан. 80 км узоқликда бўлган район марказига боришга мажбур бўляпмиз.

...Қишлоғимизда бир неча ёқилғи тарқатиш шаҳобчалари мавжуд. Лекин биз ногиронларга шу шаҳобчалардан ёқилғи сотиб олиш ман этилган. Сабаби ногиронлар машинасига ёқилғи тарқатадиган шаҳобча дангина олишимиз мумкин экан. У шаҳар марказида.

Натижада бизларга бензин, эшагидан тушови қиммат деганларидек, жуда қимматга тушяпти... Бизга ёрдам қилишармикан. Бу масалада «Ишонч» Сен нима дейсан?

Муродулла ЧОРИЕВ,
Қишлоқ кенгаши депутати, II гуруҳ ногирони

● БИЗНИНГ ШАРҲ

Давлатимиз ва ҳукуматимиз томонидан ногиронларга кўрсатилаётган ғамхўрлик ошса ошиб боряптики, камайгани йўқ. Ҳаммага тушган оғирлик ногиронларга ҳам сезилмасдан қолмайди, албатта. Лекин шунчалик оғир шароит вужудга келмасин, меҳр-оқибат, одамларга ғамхўрлик камаймаса қийинчиликлар енгил ўтади. Ишончимиз комилки, райондаги ёқилғи масалалари билан шуғулланувчи масъуллар бу ишни тез, ижобий ҳал этадилар. Бунга умид қиламиз. Чунки районингизда ногиронларга нисбатан меҳр-мурувватли бўлинаётганидан хабаримиз бор. Ҳокимлик бу борада анча режалар мўлжаллаб қўйган. Барча яхши ишлар қатори бу масаланинг ҳам ижобий ҳал этилгани ҳақида хат олсак хурсанд бўлардик.

Ўзгаларга қилинган яхшилик, ўзингга қилинган яхшиликдир. Шуни унутмаган ютади.

СЎНГГИ УМИДИМ СИЗЛАРДАН

...Ҳурматли таҳририят ходимлари. Бу хатни сизларга II-гуруҳ ногирони ёзмоқда. Невропотолог-невроз, психиатор-туғма телба, уролог — икки томонлама пилио-нефрит каби диагнозлар қўйишган. Мен тушимда қўрққанман, қўрқинчли тушлар кўриб босинқираб чиқардим. Сўнг ухлай олмайдиган бўлиб қолдим. Бошим, белим, аъзойи баданим оғрийди. Қанийди бирозгина бўлсада ухлай олсам. Менга ёрдам беринглар, сўнгги умидим сизлар! Бу — ўтар кетар, дунёда сизлар сабабчи яхши бўлиб кетсам, уйлансам, бола-чақа кўрсам-ҳаётимдан пушаймон қилмаган бўлардим... Билмадим, тақдири азал пешонамга шундай ёзилганми? Ахир, ойнинг ўн беши қоронғу бўлса ўн беши ёруғ-ку! Чиқмаган жондан умид деганларидек, сизларга ёзаяпман. Соғайиб кетишимга ёрдам беринглар...

Ўрозбой БОБОЖОНОВ,
Қорақалпоғистон Республикаси, Беруний райони, Ленинизм жамоа хўжалигининг 8-бригадаси.

● БИЗНИНГ ШАРҲ

Ўрозбой Бобожонов номасидаги нолали сатрлар инсофли, виждонли одамни бефарқ қолдирмайди. «...Сўнгги умидим сизлардан...» дебди. Биз ўйлай-ўйлай, сиз, азиз газетхонларга, тўғрироғи тиббиётимиз жонкуярларига, табибларига, шу оғир дарддан Ўрозбойни фориғ қилиш қудратига эга бўлганларга мурожаат қилиб, шу бемор йигит илтимосини муҳарририят номидан йўлладик. Сурати билан таништиряпмиз.

Орамизда инсонларга меҳр-мурувватли кишилар оз эмаслиги учун Ўрозбойга ёрдам қилувчилар топилишига ишонамиз. У дарддан тўла фориғ бўлиши керак.

«Инсон улуғ... Унинг улуғлиги қўлидан келган ишларда, яратувчилигида кўриниб туради».

Биз Абдулла Қаҳҳорнинг бу сўзлари нечоғлик тўғрилигини Ўрозбой соғайгач, унинг мисолида кўришни истаймиз. Иншооллоҳ, шундай бўлсин.

ҲЕЧ БЎЛМАСА ОРЗУЛАРИМ ТАСКИН ТОПСИН

...Юрагим бир-бирига қалашиб ётган дарду армонларимни сиғдира олмай сизларга мактуб йўллаяпман. Зора саробга ўхшаш менинг оппоқ орзуларим оз бўлсада таскин топса. Нега ҳаётимизда меҳр-оқибат борган сари камёб бўлиб қолмоқда. Оламнинг сарвари, гултожиси бўлган инсон қадр-қиммати оёқ ости қилинса, ўша жойда разолат кучаяди, дейишади. Шу тўғримикан?

...1992 йил 14 апрель куни эрим ўз тракторида давлат хўжалигининг 3 бригадаси даласида ерни мола қилаётган пайтда ҳамқишлоғимиз (ҳақиқий фамилиясини ёзмадим). Н. келиб трактор қаршисига чиқиб, бу ерларни ҳайдамаслигини айтиб, эрим қаршилик кўрсатади. (Иккалалари ўртасида ади-бади бўлиб ўтди. Н. судга берди, суд қарори билан эрим озодликдан маҳрум қилинди.— Т. М.).

...Бир нарсага — эримнинг топталган қадрига ачинаман. Ҳалол, меҳнаткаш эрим бир туҳматчининг қилган имонсизлиги (бошқа сўз тополмадим) эвазига шунча кўргиликларни кўриб ётибди... Болаларим узун кечалари зор-зор йиғлаб, худодан отасининг тезроқ чиқишини сўраб илтижо қилишларини бир кўрсангиз эди.

Мен юрагимнинг бу изтиробларидан 9 ойдирки қутила олмай, энг яқин ҳамдард билиб сизларга шу мактубни йўлладим. Бу ноҳақлик азобидан гўёки мени Сизлар ва Сизларнинг озгина мурувватингиз қутқарадигандек туйилади...

...Ҳурматли муҳарририят ходимлари сизлардан бир нарсани ўтиниб сўрайман, фақат менинг арзум инобатга олинадими?

Сизларга ҳурмат билан бағри қон, дили хун —

Ҳалима ҲАСАНОВА,
Қашқадарё вилояти, Чироқчи райони, Ф. Хўжаев номидаги жамоа хўжалиги, 3-бўлим.

● БИЗНИНГ ШАРҲ

Хатда бамисоли ҳамма гап айтилган. Суд ҳукми ҳам чиқарилган. Лекин ўн бир фарзандни дунёга келтириб, уни боқиб катта қилаётган бу она изтироб чекяпти. Болаларига ҳам шу изтироб ўтяпти. Онанинг фикрича ноҳақлик бўлган. Шунга у чидай олмаяпти. Эҳтимол она ноҳақ. Буниси бизга қоронғу. Аммо она — мўътабар зот. Унга ёрдам бермоғимиз лозим. Лекин қандай?

МУАЛЛИФЛАР «Ишонч» газетасини ўзларининг охирги суянчиғлари деб билганликлари учун мактуб йўллашган. Уларнинг бирлари «Ҳаққоний иш, модомики, у рўй-рост баён этилган экан, уни мавҳ этиб бўлмайди» деб ишонса, иккинчилари «Вақти-соати келиб, ҳар қандай ҳақиқат ҳам рўёбга чиқади, адолат тантана қилади, деб умид қилишади.

«Ҳалоллик энг яхши ва айни пайтда энг тўғри фаолият тарзи экан». Ҳақиқат йўлида тоймасликка ҳаракат қиляпмиз. Чунки «Ҳақиқат тенгсиз бойлигимиз...» экан.

Хатлар ва уларга берилган шарҳларга бағишланган саҳифаларимиздан чиқадиган хулоса шундан иборатки, ҳақиқат йўлида адолатни тиклаш учун курашадиган, узоқ йўлни яқин қилиш учун фикр айтадиган, ҳаётимиздаги қора кучларга қарши курашадиган барча соф виждонли, адолатпарвар, халқпарвар кишиларга мададкормиз.

Хат муаллифларининг аксарияти «жиддий нарсалар тўғрисида оддий гапириш...» фазилатига эга эканликларини сездик. Шу ўринда француз ёзувчиси Мишель Де Моньтен сўзлари эсга тушди. «Ҳақиқий фазилат дарёга ўхшайди, қанчалик чуқур бўлса, шунчалик шовқинсиз оқади», дейди у. Демакки, барча хатлар ва уларда кўтарилган муаммолар масъуллар томонидан яна бир бор ўрганиб чиқишга моликдир. Ва биз бу масалалар ечимига яна қайтамиз. Газетхонлар биздан шуни кутишади.

Тўлқин МУҲИДДИН.

«ИШОНЧ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

● **ИШОНЧ» газетаси таҳририятига!**

Газетанинг 6 февраль сонида таниқли ёзувчи Жонрид АБДУЛЛАХОНОВнинг «Қалбаки кароматкор» сарлавҳали фельетонини ўқиб, унинг тўғри ва ҳаққоний ёзилганини алоҳида таъкидлаш билан қуйидагиларни маълум қиламиз:

Собиқ СССР экстрасенслар ташкилоти тузилганлиги ҳайрли ишга қўл урилганлигидан далолат эди. Бироқ, бу ташкилот фаолият бошлаши биланоқ иш услуби-бўйича нотўғри йўл тутиб, ҳалоллик, инсоф ва виждонийликдан нечоғлик йироқлашиб кетдики, оқибатда пул, мол-дунё орттириш балоси мазкур янги ташкилотни мутлоқо эсанкиратиб қўйди. Натижада ўтган кетган, сал назарларига тушганларга ҳам, кимликларидан қатъий назар, суриштириб ўтирмай, экстрасенс, шифокор, башоратчи, халқ табиби деган «унвон»ларни ҳеч қандай юридик асоссиз берилаверди. Муқаддас бу касбларнинг моҳиятига тушиниб етмаган чала савод кимсалар ҳозирги кунларда ҳам на худодан қўрқишади, на бандасидан ҳайиқишади, на мавжуд қонун қоидаларга риоя қилишади.

Ассоциациямизнинг Низоми ва режалари аниқ ва ойдин аксини топган 18 бандан иборат ҳақиқий экстрасенслар одоби ҳамда муқаддас қасамёди матнида тугал маънони ифодаловчи шундай жумлалар бор:

«Оллоҳдан қўрқаман, Оллоҳни севаман, Оллоҳни олқишлайман ва мен доимо ҳалол, ростгўй, софдил, инсофли, адолатли ва виждонли инсон бўламан. Виждон Оллоҳнинг асосий талабидир.»

Осон йўл билан пул топишга муккасадан кетган сохта кароматкор, башоратчилар эса мазкур қасамёдга зид иш тутиб, «мен экстрасенсман», «қўл тегизмай массаж қилувчи биоқувват эгасиман», «мен худойи таолонинг олий ҳислатли бандасиман», деб кўкракларига урадилар, халқнинг кўзига қум сепиб, руҳияти, миясига гипнотик таъсир кўрсатиш орқали уларнинг ҳамёнларини қоқлайдилар. Номигагина бирон енгилроқ хизматга жойлашиб олиб (дарвоқе, Қ. Қурбонов ҳам «Ар-Раҳмон» фирмасида енгилгина хизматда эмиш), аслида товламачилик билан шуғулланишлари худо олдида ҳам, бандаси олдида ҳам копар гуноҳ, ҳатто жиноят эканлигини унитиб қўймоқдалар.

Мен бу фикрларимни баён қилишдан мақсад ушбу соҳа бўйича мутасаддилик кўрсатаётган айрим қўмита, кооперативлар, фирмалар, мактаб ва мактабчалар қанчалик нотўғри йўлдан бораётганликларини ҳамон тан олмаётганликларини алоҳида таъкидлашдир. Шу нуқтаи назардан «Ишонч»да босилган фельетон фуқароларни хушёрликка чақиради ва сохта табиб, экстрасенсларнинг ақлини жойига туширади, деган умиддаман. Фельетон қаҳрамони Қодир Қурбонов ҳақида келтирилган далиллар эса кейинги икки-уч йилдан бери шаклланиб келаётган сохта «шифокорлар»га хос умумий хусусиятдир. Ундайлар чинакам ноёб иқтидор эгаларидан халқнинг иҳлосини қайтаришга сабаб бўлмоқдалар. Шунинг учун мен Абу Али Ибн Сино номидаги Ўзбекистон экстрасенслар Ассоциацияси раёсати ўлкамизда иқтисодий танглик, етишмовчилик даврудан шахсий манфаатлари йўлида фойдаланаётган фирибгарларга имконият яратиб бермаслик учун астойдил курашаётганини «Қалб кўзи» газетасида очиқ ойдин баён қилдим. Чунки табиблик ҳам, экстрасенслик ҳам аввали худонинг хуш кўрган бандасига берган энг ноёб эҳсони марҳаматидир. Уни эъзозламай, оёқ ости қилаётганларга қарши олиб бораётган ишларимизда айниқса жамоатчилик ёрдамидан умидворлигимизни ҳам алоҳида қайд қилиб ўтмоқчиман.

Фурсатдан фойдаланиб, бу долзарб масала юзасидан хушёрлик ўрсатган «Ишонч» газетасига қалбан минатдорлик билдиришни ҳам маъқул топаман. Шунингдек, ҳалол меҳнат билан халқимига нурмадад бўлаётган, шифо талаб инсонларга шифо бериш учун астойдил жон куйдираётган, ҳур фикрли ва умуминсоний қадриятларимизни ардоқлаш йўлида қалб қўри, умрини бахшида этаётганларни Ассоциациямизга бажонидил қабул қилаверамиз.

Я. ШЕРМУҲАМЕДОВ,
Абу Али Ибн Сино номидаги Ўзбекистон республикаси экстрасенслар Ассоциацияси Президенти, профессор.

● **ЎЗБЕКИСТОН** халқ табобати қўмитасида «Ишонч» газетасида босилган фельетон юзасидан Қ. Қурбоновнинг иши кўриб чиқилди.

Маълумки, собиқ Иттифоқ тарқаб кетганлиги сабабли 1991 йил декабрь ойидан бошлаб СССР экстрасенслар ассоциацияси аъзоларининг аъзолик билетлари бекор қилинган. Республикамиз мустақилликка эришганидан сўнг Ўзбекистон Адлия вазирлигининг 27 сентябрь 1991 йил, № 31 сонли қарорига мувофиқ Ўзбекистон халқ табобати қўмитаси ташкил қилинди. Лекин Қ. Қурбонов бизнинг қўмитага аъзо бўлган эмас. Қўмита Қ. Қурбонов ва унга ўхшаган сохта экстрасенсларга қарши қатъий кураш олиб бормоқда. Мазкур фельетонда кўтарилган масала Ўзбекистон халқ табобати қўмитаси аъзоларини жуда қаттиқ ҳаяжонга солди ва уларга жуда катта сабоқ бўлди.

Ўзбекистон халқ табобати қўмитаси ушбу фельетонга асосланиб сохта экстрасенс Қ. Қурбоновнинг ишини кўриб чиқиш учун у яшаётган район прокурорлигига мурожаат қилиб, хат ёзди.

Т. САЛЕЕВ,
Ўзбекистон халқ табобати қўмитасининг раиси.

КЎЗИ ожиз ногиронлар жамияти бошқармаси ихтиёридаги маданият саройи маъмурияти «Ишонч» газетасининг 1993 йил 6 февраль сонида босилиб чиққан «Қалбаки кароматкор» фельетони билан танишиб чиқиб, қуйидагиларни маълум қилади:

Ҳақиқатдан ҳам фельетонда кўрсатилганидек Сарой ходимаси Эркаева П тавсияси билан Қурбонов Қодир 1992 йил 1 августдан саройда қоровул етишмаслиги сабали Обидов Қаҳрамон ўрнига қабул қилинган эди. Кейин Қурбонов Қодирнинг ҳужжатлари бўйича шаҳар рўйхатида бўлмаганлиги сабабли ишдан бўшатилди.

Эркаева Пўлатой 1985 йил ноябрдан 1992 йил 17 августгача Маданият саройида турли лавозимларда ишлаб келди. 1992 йил авгус ойида Қ. Қурбоновнинг қонуний турмуш ўртоғи — уч фарзанднинг онаси Ҳабибуллаева Сония келиб, Эркаева П. ва Қ. Қурбоновлар устидан менга шикоят аризаси ёзади. Шу ариза бўйича мен П. Эркаевани чақириб, суҳбатлашганимда у «Менинг масалам коллектив муҳокамасига қўйилгандан кўра ўз хоҳишим билан ишдан бўшай қолай», деб илтимос қилади ва ариза ёзиб беради. Шундан кейин 1992 йил 17 августидан Эркаева П. ишдан бўшатилади.

Камоли эҳтиром билан.

И. КАРИМОВА,
Кўзи ожиз ногиронлар маданият саройи директори.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

● **Бу воқеа** 8 Март байрами арафасида Москва яқинидаги ҳарбий қисмларнинг бирида содир бўлди. Ички қўшинлар хизмати оддий аскари Терехов тонгги соат 4 дан 30 минут ўтганда соқчилик постини ўзича ташлаб, соқчиларнинг шахсий состави дам олаётган хонага кирган ва беш ҳарбий хизматчини автомат билан отиб ташлаган. Уч киши ўша жойнинг ўзидаёқ вафот этган, икки киши оғир яраланган. Шундан сўнг Терехов ўзини отиб ташлаган. Орада бироз вақт ўтгач яраланганларнинг бири ҳам вафот этган.

* * *

● **Латвияда** яқинда ўзининг янги пули муомилага киритилди. Шу йилнинг биринчи ярмида янги латлар ҳозирги муомилада бўлган Латвиянинг рублларига алмашиниб бўлиниши керак.

* * *

● **Сомалида** хизмат қилаётган АҚШнинг ҳарбий хизматчиси 20 ёшли Уильям Роуз ўз жонига қасд қилди. Денгиз пиёдачиси бўлган бу йигит ўт очиш қуролидан ўзига ўқ узган. Қўмондонлик вакили, «ўлим оқибатлари текширилишини» таъкидлаган.

* * *

● **1990 йилдан** бери Чехия ва Моравия Коммунистик партияси раиси бўлган Иржи Свобода истеъфога чиқди. Бу ҳақда у барча район партия қўмиталарига ишонч хатлари жўнатган.

* * *

● **Дания,** Буюк Британия, Бельгия, Польша, Венгрия, Чехия ва Словакия ташқи ишлар вазирларининг душанба куни Брюсселда бўлиб ўтган амалий учрашувида Европа ҳамжамияти билан Шарқий Европа мамлакатлари ўртасидаги муносабатлар Россиядаги вазият ва Югославиядаги можаро билан боғлиқ муаммолар муҳокама қилинди.

* * *

● **БМТ хавфсизлик** кенгаши Қамбоджа Олий миллат кенгашининг 1993 йил 24 майдан 27 майгача мамлакат таъсис ассамблеясига сайлов ўтказиш тўғрисидаги қарорини қўллаб-қувватлади. Хавфсизлик кенгашининг душанба куни бўлиб ўтган мажлисида шу ҳақда якдиллик билан қарор қабул қилинди.

* * *

● **Никарагуада** ҳаракат қилаётган «Янги контраслар» деб аталган гуруҳ билан алоқадор уч террорчи душанба куни шу мамлакатнинг Коста — Рикадаги элчихонасини босиб олди. Бинода дипломатия ваколатхонасининг ходимларидан камида 10 киши, шу жумладан Никарагва элчиси Альфонсо Робело гаровга ушлаб турилибди.

МАУГЛИ КУЛА БОШЛАДИ

Кот д Ивуар пойтахти Обиджон шаҳридан 270 километр наридаги Мараує миллий боғининг ходимлари шу йилнинг январь ойи охирида қўтослар подаси орасида юрган ўсмирни кўриб қолганлар ва уни зўр қийинчиликлар билан аранг қўлга туширганлар. Бу бола кар ва гунг бўлсада, худди ҳайвонлардек ўкирар эди. У фақат ҳўл мевалару ўт-ўланлар билан овқатланарди. Одамлар дастлаб унга яқинлашганларида у худди қоплондек уларга ташланган. Унинг кўзларида доим қўрқув акс этиб турарди.

Буни қарангки, ўсмир бахтига унинг оиласи топилди. Ёшлигида боланинг кўкраги қаттиқ куйган бўлиб, тоғаси ўша чандиқдан уни таниган. У африка Мауглисининг тарихини айтиб берган.

Бундан 13 йил аввал, тахминан апрель ойларида унинг синглиси икки ёшли ўғлини олиб дарё қирғоғига кир ювишга боради. Ўғлини дарахт соясига ўтқазиб қўйган аёл кир ювиш билан машғул бўлади. Кирларини ювиб бўлгач келса, ўғли қолдирган жойида йўқ бўлган. Узоқ давом этган қидирув ишлари ҳеч қандай натижа берган эмас. Бола бутунлай бедарак йўқолган эди.

Ниҳоят орадан 13 йил ўтгач Мамаду (ўсмирнинг исми шундай) топилди. Лекин, деб ёзади Бельгияда чиқадиган «Суар» газетаси, у қандай қилиб қўтослар тўдасига тушиб қолганлиги муаммолигича қолмоқда. Тоғасининг гапларига қараганда, унинг 15 ёшли жияни икки қўллаб овқат ея бошлаган, унинг ўртоқлари кўпаймоқда. Энг асосийси, Мамаду гапга тушунадиган ва кула бошлаган.

Н. ШЕВЦОВ.

ШВЕЦИЯ РАДИОСИ ХАБАРИ

● ***Ўтган** йилнинг ноябрь ойидан бери, — деб хабар беради Швеция радиоси, — Россия Аэрофлотининг самолётлари Стокгольм аэропорти районида тўрт марта ҳалокатли ҳолатни келтириб чиқаришларига сал қолди. Аэрофлот самолётлари диспетчерлар кўрсатмасини бажаришни кўпинча ёқтирмайдилар.*

КОРЕЯ МЎЪЖИЗАСИ

Жанубий Корея Президенти Ким Ен Самнинг сиёсий суратига баъзи чизгилар

БУ ДАВЛАТ ҳақида жуда кўп ёзишган. Дунёда худуд жиҳатидан унча катта бўлмаган Жанубий Корея қисқа муддат ичида тараққиётнинг ғоят юксак чўққисига кўтарилдики, манман деган давлатлар ҳам у билан ҳисоблашадиган бўлиб қолди. Ҳатто йирик мамлакатлар Жанубий-Шарқий Осиёдаги мўъжизалар яратаётган бу давлатдан ўрнак ола бошлади. Юксак замонавий технология асосида ишлаётган корхоналар, энг чиройли ва ҳар томонлама тежамли автомобиллар, энг мукаммал электрон-ҳисоблаш машиналари, сифатли, кўркам кийим-кечаклар, тўйимли озиқ-овқатлар, сархил мева-чевалар... Буларни санаб адоғига етолмайсиз. Улар ҳақида туганмас достон ёзиш мумкин. Биз ўтган йили Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов бошлиқ делегацияга ҳамроҳлик қилиб, шу илғор давлатга боришдек юксак шарафга эга бўлгандик. Ўшанда биз учун хаёлий бўлган кўпгина нарсаларни ўз кўзимиз билан кўриб, корейс халқининг меҳнатсеварлиги, тартиб-интизомига, ўз ватани учун қайғуришдек бебаҳо фазилатга таҳсинлар ўқигандик. Тан олиш керак, мўъжизалар ўз-ўзидан пайдо бўлмайди. Унинг учун йиллаб изчил меҳнат қилиш, янгиликлар излаш, уни жорий қилиш учун курашиш, интилиш, кўзланган чўққилар сари дадил ҳаракат қилиш керак бўлади.

Яқинда Жанубий Корея халқи ҳаётида яна бир воқеа юз берди. Қарийб ўттиз йиллик танаффусдан сўнг давлат тепасига ҳарбийлар ёрдамида эмас, балки демократик йўл билан сайланган Президент келди. Бундай юксак шарафга 65 ёшли Ким Ен Сам мушарраф бўлди. Президентимиз Ислом Каримов уни бу юксак лавозим билан қизғин табриклади. У ҳам ўз навбатида мамлакатимиз раҳбарига чин дилдан миннатдорчилик билдирди. Чунки, Жанубий Корея билан бизнинг мустақил Ўзбекистонимиз ўртасида ўзаро иқтисодий ва ҳамкорлик алоқалари тез суръатлар билан ривожланиб бормоқда. Асака шаҳрида «ДЭУ» фирмаси барпо этаётган йирик автомобилсозлик заводи, Тошкентдаги «Зенит» заводида ишлаб чиқарилаётган телевизорлар, видеомагнитофонлар ва бошқа қўшма корхоналар икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик шартномаларининг тез суръатлар билан амалга ошаётганидан далолат бериб турибди.

Бугун биз сизга дунёнинг «тўрт аждарҳо» мамлакатларидан бири деб ном олган Жанубий Кореянинг янги Президенти Ким Ен Сам ҳақида ҳикоя қилмоқчимиз. Чунки у 38 йиллик сиёсий курашлардан сўнг Чонг Ваде Президент саройининг ҳақиқий хўжайини бўлди.

Ким Ен Сам Кореянинг Сариқ денгиз соҳилида жойлашган дунёга машҳур Пусан шаҳри яқинидаги Қочжедео оролида балиқчи оиласида дунёга келган. Бўлғуси Президент мактабда ўқиб юрган кезларидаёқ корейсларга хос бўлган ҳуснихат ёзишга жуда ҳам ишкибоз бўлган. У болалигида «Президент» деган сўзни жуда ҳам чиройли қилиб кўп бор ёзганди. Талабалик йилларида эса бир куни у хонасига беихтиёр яна каттароқ қилиб ҳуснихат билан «Ким Ен Сам — Корея Президенти» деб ёзиб қўйганди.

Бўлғуси Президент Пусан шаҳридаги институтни муваффақиятли тамомлагандан сўнг. Сеулдаги университетда ўқиди ва сиёсатчи-философ деган мутахассисликни олди. Йигирма олти ёшида Миллий мажлисга депутат қилиб сайланди. Аммо шу йиллардаги Либерал партиянинг вакили бўлмиш Ли Син Маннинг президентлик фаолияти унга маъқул келмайди ва партиядан чиқади, шу кундан оппозицияга қўшилади.

1961 йили Корея ҳукумати тепасига генерал-майор Пак Чжон Хи Президент бўлиб келади. Шу вақтдан бошлаб Жанубий Кореяда ҳарбийларнинг диктатураси бошланади. У бу ҳукуматни ҳам қўллаб-қувватламайди. 1967 йилда Жанубий Кореяда янги Демократик партия вужудга келади. Уттиз тўққиз ёшли Ким Ен Сам унинг ташкилотчиларидан бири бўлади. 1974 йилдан эса ана шу партияга раислик қила бошлайди.

У Пак Чжон Хи диктатурасига қарши узлуксиз кураш олиб борди. Ким Ен Сам Жанубий Корея халқига демократик эркинликлар бериш учун ўзини бахшида этди. Бунинг оқибатида икки йилга сиёсий ҳуқуқлардан маҳрум этилди, икки йил уй қамоғида бўлди, уч ҳафта очлик эълон қилди. Ҳатто 1979 йилнинг 15 сентябрида «Нью-Йорк таймс» газетасига интервью бериб, АҚШ раҳбарларидан Жанубий Кореяда демократик ҳаракатларни қўллаб-қувватлашни талаб қилди. Бунинг учун уни Миллий мажлис депутатлигидан чиқаришди. Аммо халқ уни қўллаб-қувватлади. Пусанда ва бошқа кўпгина шаҳарларда намойишлар бўлиб ўтди. Ғалаёнлар авжига минди. Ана шуларнинг оқибатида диктатор Пак Чжон Хи отиб ўлдирилди. Лекин унинг ўрнига бошқа генерал келди. Чон Ду Хван даврида ҳам унинг кураши тўхтамади. Бу кураш Ро Де У даврида ҳам давом этди. Бу генерал бошқарган даврда мамлакатда иқтисодий томондан аҳвол яхшиланган бўлса ҳам, том маънодаги демократик ўзгаришлар юз бермади. Сўнгги йилларда Жанубий Корея мўъжизаси ҳам жиддий юксалишларга эришмади. Тараққиёт секинлашди. Ким Ен Сам сўнгги йиллардаги бу воқеликни шарҳлар экан, «Корейча касаллик» деб атади ва уни албатта тезда даволаш керак, деди. У дастлабки ишни юқори табақадаги порахўрликка қарши курашишдан бошламоқчи. Демак, янги Президентнинг олдида жуда катта ишлар турибди. Чунки кўпгина давлатлар Жанубий Кореядан ўзиб кетишни ўйлаб, халқ хўжалигининг барча соҳаларида тезкорлик билан ҳаракат қилмоқдалар. Бунга биргина Малайзияда амалга оширилаётган ишлар яққол мисол бўла олади.

Янги Президент бошқа мамлакатларнинг бошлиқларига ўхшаб, волейбол ёки теннис ўйнамайди. У альпинизм ва югуриш билан шуғулланади. У дунёга машҳур Ҳимолай тоғининг энг баланд чўққисини эгалламаган бўлса ҳам. Жанубий Кореянинг энг юксак сиёсий тоғининг пурвиқор чўққисини забт этди. Эндиги қиладиган ишлари эса янги Президентнинг орзуси амалда қандай эканлигини кўрсатади. Ўйлаймизки, Жанубий Корея билан Ўзбекистон ўртасидаги ўзаро муносабатлар ҳам, ўзининг янги қирраларини намоён этади. Бунга ишонса бўлади.

Жаббор **РАЗЗОҚОВ.**

Суратда: Президент саройи. Муаллиф олган сурат.

ҲАМЗА МУКОФОТИГА НОМЗОДЛАР

АВЛОДЛАР РУҲИ БИЗГА МАДАДКОР

Қашқадарё вилояти мусиқали драма театри ижодий жамоаси Тўра Мирзо асари асосида «Амир Темур» спектаклини саҳналаштирди.

Спектакл бомдод номозига чорловчи, жозибакор, сеҳрли майин азон садолари билан бошланади. Амир Темур чодири. Мироншоҳ Мирзо, Шоҳрух Мирзо, саркардалар чодирга киришади. Амир ўрнида йўк. «Машъала ёқинг, амирни изланг!» дея буйруқ берилади. Соқчи яктакчан турган Темурни кўриб қолади. Барча аъёнлар Темур олдида тиз чўкишади. Саройимулкхоним (Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Лола Ҳоликова) амирнинг тўнини олиб, зинадан кўтарилади. «Амирим, кийиб олингиз», дея ўтинади. «Мендан совуқ ўтмас, танам ўт-олов. Чекинингиз, сўйлашиб олай кўк билан», дея самога боқади.

Зиндоний пайдо бўлади. Зиндоний (Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Й. Раҳимов) Чин юртига юриш қилишдан Амир Темурни қайтаришга ундайди.

Кўкрагини кунга очган ўлкага
Нон эмас, қиличу қалқон кўтариб
Бормоқ ҳам Аллоҳга хуш ёқарми ҳеч?
Ер юзининг борки фуқаросига
Қўлу оёқ берган, кўз берган Тангри,
Чин ҳам билгин, Аллоҳ измидаги жой.

ТЕМУР (Ўзбекистон халқ артисти Омон Беганжиев):

Билгин Чин ҳам туркнинг отамакони,
Турклар тик яшарди бутун Хитойда.
Хонбалиқ энг лойиқ кенг шаҳар эди,
Турклар хитойлашиб, тилни унутар,
Томига турк-ислом туғин тикмаса.

Зиндоний турк элининг ўзида осойишталик, иноқлик ўрнатиш зарурлигини айтиб, яна бу йўлдан Амирни қайтмоққа қистайди ва миллатнинг ўзини ноиноқликда айблайди. Бундан жаҳли чиққан Амир Темур ғазабда:

Чол, тилни тий. Йўқса миллат
шаънига
Тош отган тилингни итларга отгум.
Турк шундай миллатки, кундай
миллатдур,
Эртадан кечгача дон етиштирар,
Заминга кўк берган, кўрк бергандир
турк,
Ҳар туркнинг кўнглида буюк меҳр бор.

Зиндоний билан Амир Темур баҳс-мунозара саҳнаси ҳар гал намоён бўлганда, томошабин тўлқинланади, ҳаяжонга тушади. Бинобарин, ҳозирги мустақил Ўзбекистонимизни ривожланган мамлакатлар сафидан тезроқ ўрин эгаллаш, порлоқ ҳаёт учун кескин кураш, ҳаракат қизиб турган шу кунлари билан саҳна воқеаларининг ҳамоҳанг, тўқнаш келиши томошабинларнинг қизиқишини янада оширган. Томоша давомида Зиндоний яна пайдо бўлади ва саркардага қарши фалсафий сўз жангини давом эттиради. Энди у султон Йилдирим Боязид билан Темур ўртасидаги жангни бемаъниликда айблайди. Амир Темур ҳимояга ўтиб, Боязиднинг менсимаслик, ҳақоратомуз муносабатига чидай олмагани боис, у билан урушга кирганлигини айтади.

Баҳслардан сўнг Зиндоний Амир Темурнинг халоскорлик, адолатли юришларининг асл моҳиятини тушуниб етади.

ЗИНДОНИЙ
...Кўп ўтмай Ўрдани эгаллар Москов,
Сўнг кўз олайтирар бошқа туркларга.
Турк тинч бўлмоғи шарт, қуллуқ
туркка ёт.
Ўрдани нурашдан, таназзулидан
Асраб қолиш мумкин бўлган одам —
Сиз!

Бир-бирининг мақсадини яхши тушуниб етган Зиндоний билан Темур мусоҳабаси кўринишларини томошабин зўр қизиқиш, хайрихоҳлик билан қабул қилишади, енгил тин оладилар.

ТЕМУР
Тила тилагингни, бажо этамен,
Ё ҳоким қилайми бирор шаҳарга.

ЗИНДОНИЙ
Дарвешга ҳокимлик, рутба керакмас,
Дарвешлар дунёнинг бахтиёрлари.
Кун чиқса қувонар, ботса ҳам
хурсанд,
Бировнинг молига кўзин олайтмас,
Уларнинг бойлиги ютгани нафас.

Темур Зиндонийга совға улашаркан, ҳолсизланиб йиқилади. Бутун қўмондонлар, Амирнинг хотинлари, аъёнлар тўпланишади. Беҳол, мажолсиз Темур Калимаи шаҳодатни тилда такрорлаб туриб, бандаликни бажо келтиради. Томошабин сукунатда. Халойиқ тин олмай Зиндонийнинг мадҳиясини тинглайди!

Буюк одам эди, унинг ортидан
Соядай эргашиб юрардим мен ҳам...
Қуёш, Ининг ўлди, сен ҳам мотам қил,
Туроннинг қуёши ботди бемаҳал.
Мен қандай яшайман энди дунёда
Кимга айтмоқ мумкин энди ҳақ
гапни...

Сайид барака (Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист А. Тўлаев) Амир Темур хотирасига қуръон тиловат қилади. Эътироф этишимиз кераккки, Кекса Темур образи Ўзбекистон халқ артисти Омон Беганжиев талқинида мукаммаллиги, салобати билан ўз ифодасини топган.

Спектаклда томошабинни ҳаяжонга солувчи, кулдирувчи, ўйга толдирувчи саҳналар кўп. Танҳо курашдан сўнг таслим бўлган Туркия султони Йилдирим Боязид билан саркарда Амир Темур ўртасидаги мулоқот ва Боязиднинг дафъатан ўлими ҳаяжонга солади.

Темур ролини ижро этган Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Ҳусан Амирқулов ҳам ва Боязид қиёфасини талқин қилган артист Баҳриддин Раҳмонов яккама-якка олишув манзарасини ишонарли бера олганлар. Айниқса, спектаклнинг марказини ташкил этувчи Амир Темурнинг адолатли шоҳ қаттиққўл давлат раҳбари эканлигини англатувчи саҳналар ҳаяжон қўзғайди кишида.

— Ўз уйида тартиб ўрнатмаган шоҳ, ўзга хонадонга бошин суқмасин,— дея огоҳлантиради.

Томоша давомида Амир Темурнинг халқ иноқлигини мустаҳкамлаш ва давлатлар ўртасида иқтисодий алоқаларни ўрнатиш борасидаги фаолияти Чин элчиси (Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Й. Раҳимов) Испания, Олмония, Англия, Венеция элчилари (артистлар Пратов, Элмуродов, Исмоилов, Қораевлар)ни қабул қилиш машварати тасвири таъсирчан, жозибали чиққанки, томошабин ўша миллат урф-одати, либоси, ҳатто юриш-туришларини кўриб, шу миллат халқларига нисбатан ҳам ҳурмат ва эҳтироми ошади, ҳам аҳиллик, тотувликнинг кучини, сеҳрини ҳис қилгандай бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Адабиёт, санъат ва меъморчилик соҳасида Ўзбекистон Республикаси Давлат Мукофотлари бериш қўмитаси 1993 йилги Ҳамза номли Давлат мукофоти танловига Қашқадарё вилоят Маданият бошқармаси ва Қарши шаҳар тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси тақдим этди. Мулла Тўйчи Тошмуҳамедов номли вилоят Ўзбек давлат мусиқали драма театрида саҳналаштирилган «Амур Темур» спектаклини рўйхатга олганлиги қувончли воқеадир. Бу борада драма муаллифи Тўра Мирзонинг театр аҳли билан ҳамкорлигидаги меҳнати алоҳида эътиборга лойиқ.

Спектаклнинг мукофотга тақдим этилиши, аввало, буюк саркарда, қадимий туркий халқлар нажоткори, бобоколонимиз Амир Темур руҳига бўлган зўр ҳурмат ва эҳтироми деб биламиз.

Анвар ЧОРИЕВ,
Фалсафа фанлари доктори, профессор.

Ғайрат АЗИЗОВ,
Педагогика фанлари номзоди.

ТАЛАБАЛАР — САНЪАТКОРЛАР МЕҲМОНИ

ТАЛАБАЛАРНИНГ бу галги маданий сафари Аброр Ҳидоятов номли ёшлар драма театрига бўлди. Олдинги гал улар Ҳамза номли ўзбек давлат академик драма театри санъаткорлари билан учрашиб «Афандининг беш хотини» комедиясини томоша қилган эдилар...

Ёшларни эстетик руҳда тарбиялаш, уларнинг маънавий оламини бойитиш юзасидан Тошкент кимё технологияси институти ректорати, касаба уюшма ва ёшлар иттифоқи ташкилотлари ҳамкорликда ишлаб чиққан тадбирларда ҳар ойда кам деганда 2 марта санъат ва маданият даргоҳларига сафарлар уюштириш кўзда тутилган. Шу асосда талабалар ўқишдан бўш соатларида пойтахт театрлари, музейлари ва бошқа томошагоҳларга ташриф буюрмоқдалар. Харажатларни институт маъмурият билан касаба уюшмаси қўмитаси кўтараяпти.

Олдинги галда бўлганидек, Аброр Ҳидоятов номли ёшлар драма театрида уюштирилган учрашув ҳам ниҳоятда жозибали ўтди. Талабалар аввал таниқли режиссёр Баҳодир Йўлдошев саҳналаштирган «Маъмура кампир» трагедик комедиясини томоша қилдилар. Сўнг спектакль юзасидан баҳс бошланди. Ҳар бир янги асар бўйича томошабинлар айниқса, талабчан талабалар билдирадиган фикрлар спектаклни қўйишда иштирок этган барча санъаткорлар учун ғоят қадрли ҳисобланади. Шу боисдан ҳар бир фикр-мулоҳаза диққат билан тингланди.

Учрашув давомида талабалар театр ҳаёти билан яқиндан танишдилар. Айниқса, етакчи артист Саида Раметованинг санъати ёшларга манзур бўлди.

Суҳбатлар давомида институтда халқ театри ташкил этиш масаласи кўтарилди. Чунки талабалар орасида драма санъатига қизиқувчан ёшлар оз эмас. Улар ижросида ажойиб спектакллар қўйиш мумкин. Бу борада театр жамоаси оталиқ ёрдамини аямаслигини билдирди.

Кеча охирида Тошкент кимё технологияси институти ректори, профессор Тўлқин Миркомилов маданий хизмат ва мазмунли суҳбат учун театр жамоасига миннатдорчилик билдирди, санъаткорлар ва талабалар ўртасидаги алоқалар мудом давом этишига умид билдирди.

«ИШОНЧ» мухбири.

Ассалом, футбол!

Ўзбекистон футбол Федерацияси тасдиқлаган олий табақа жамоалари ўртасида Ўзбекистон иккинчи чемпионати биринчи давра ўйинларининг жадвалини кўпгина футбол ишқибозлари илтимосига биноан эълон қилмоқдамиз.

БИРИНЧИ ДАВРА

1 ТУР ЎЙИНЛАРИ

26 март — жума

1. «Пахтакор» (Тошкент) — «Динамо» (Самарканд)
2. «Косонсойчи» (Косонсой) — «Сўғдиёна» (Жиззах)

27 март — шанба

3. «Навбаҳор» (Наманган) — «Бинокор» (Қибрай, Тошкент вилояти)
4. «Нурафшон» (Бухоро) — «Наврўз» (Андижон)
5. «Орол» (Нукус) — «Нефтчи» (Фарғона)
6. МАСК (Тошкент) — «Янгиер» (Янгиер)
7. «Шифокор» (Гулистон) — «Трактор» (Тошкент)
8. «Темирйўлчи» (Қўқон) — «Чирчиқ» (Чирчиқ)

2 ТУР ЎЙИНЛАРИ

30 март — сешанба

9. «Навбаҳор» — «Сўғдиёна»
10. «Нурафшон» — «Нефтчи»
11. «Орол» — «Наврўз»
12. МАСК — «Динамо»
13. «Шифокор» — «Чирчиқ»
14. «Темирйўлчи» — «Трактор»

31 март — чоршанба

15. Пахтакор» — «Янгиер»
16. «Косонсойчи» — «Бинокор»

3 — ТУР ЎЙИНЛАРИ

5 апрель — душанба

17. «Трактор» — МАСК

6 апрель — сешанба

18. «Чирчиқ» — «Пахтакор»
19. «Бинокор» — «Нурафшон»
20. «Сўғдиёна» — «Орол»
21. «Динамо» — «Косонсойчи»
22. «Янгиер» — «Навбаҳор»
23. «Нефтчи» — «Темирйўлчи»
24. «Наврўз» — «Шифокор»

4 — ТУР ЎЙИНЛАРИ

9 апрель — жума

25. «Чирчиқ» — МАСК
26. «Бинокор» — «Орол»
27. «Сўғдиёна» — «Нурафшон»
28. «Динамо» — «Навбаҳор»
29. «Янгиер» — «Косонсойчи»
30. «Нефтчи» — «Шифокор»
31. «Наврўз» — «Темирйўлчи»

10 апрель — шанба

32. «Трактор» — «Пахтакор»

5 ТУР ЎЙИНЛАРИ

15 апрель — пайшанба

33. МАСК — «Сўғдиёна»
34. «Косонсойчи» — «Нефтчи»

16 апрель — жума

35. «Орол» — «Трактор»
36. «Нурафшон» — «Чирчиқ»
37. «Пахтакор» — «Бинокор»
38. «Шифокор» — «Янгиер»
39. «Темирйўлчи» — «Динамо»
40. «Навбаҳор» — «Наврўз»

6 ТУР ЎЙИНЛАРИ

19 апрель — душанба

41. «Орол» — «Чирчиқ»
42. «Нурафшон» — «Трактор»
43. МАСК — «Бинокор»
44. «Сўғдиёна» — «Пахтакор»
45. «Шифокор» — «Динамо»
46. «Темирйўлчи» — «Янгиер»
47. «Навбаҳор» — «Нефтчи»

20 апрель — сешанба

48. «Косонсойчи» — «Наврўз»

7 ТУР ЎЙИНЛАРИ

28 апрель — чоршанба

49. «Бинокор» — «Темирйўлчи»

29 апрель — пайшанба

50. «Трактор» — «Косонсойчи»
51. «Чирчиқ» — «Навбаҳор»
52. «Сўғдиёна» — «Шифокор»
53. «Динамо» — «Нурафшон»
54. «Янгиер» — «Орол»
55. «Нефтчи» — МАСК
56. «Наврўз» — «Пахтакор»

8 ТУР ЎЙИНЛАРИ

2 май — якшанба

57. «Трактор» — «Навбаҳор»
58. «Чирчиқ» — «Косонсойчи»
59. «Динамо» — «Орол»
6;. «Янгиер» — «Нурафшон»
61. «Темирйўлчи» — «Сўғдиёна»
62. «Нефтчи» — «Пахтакор»
63. «Наврўз» — МАСК

3 май — душанба

64. «Шифокор» — «Бинокор»

9 ТУР ЎЙИНЛАРИ

10 май — душанба

65. «Бинокор» — «Нефтчи»
66. «Сўғдиёна» — «Наврўз»

11 май — сешанба

67. «Пахтакор» — «Навбаҳор»

12 май — чоршанба

68. «Орол» — «Шифокор»
69. «Нурафшон» — «Темирйўлчи»
70. МАСК — «Косонсойчи»
71. «Динамо» — «Чирчиқ»
72. «Янгиер» — «Трактор»

10 ТУР ЎЙИНЛАРИ

13 май — пайшанба

73. «Бинокор» — «Наврўз»
74. «Сўғдиёна» — «Нефтчи»

15 май — шанба

75. «Орол» — «Темирйўлчи»
76. «Нурафшон» — «Шифокор»
77. МАСК — «Навбаҳор»
78. «Динамо» — «Трактор»
79. «Янгиер» — «Чирчиқ»

16 май — якшанба

80. «Пахтакор» — «Косонсойчи»

11 ТУР ЎЙИНЛАРИ

29 май — шанба

81. «Трактор» — «Бинокор»
82. «Косонсойчи» — «Нурафшон»

30 май — якшанба

83. «Чирчиқ» — «Сўғдиёна»
84. «Шифокор» — МАСК
85. «Темирйўлчи» — «Пахтакор»
86. «Нефтчи» — «Янгиер»
87. «Наврўз» — «Динамо»
88. «Навбаҳор» — «Орол»

12 ТУР ЎЙИНЛАРИ

2 июнь — чоршанба

89. «Пахтакор» — «Шифокор»
90. «Сўғдиёна» — «Трактор»
91. «Нефтчи» — «Динамо»
92. «Наврўз» — «Янгиер»
93. «Навбаҳор» — «Нурафшон»

3 июнь — пайшанба

94. МАСК — «Темирйўлчи»
95. «Косонсойчи» — «Орол»

4 июнь — жума

96. «Бинокор» — «Чирчиқ»

13 ТУР ЎЙИНЛАРИ

8 июнь — сешанба

97. «Трактор» — «Наврўз»
98. «Орол» — МАСК
99. «Нурафшон» — «Пахтакор»
100. «Чирчиқ» — «Нефтчи»
101. «Динамо» — «Сўғдиёна»
102. «Янгиер» — «Бинокор»
103. «Темирйўлчи» — «Косонсойчи»
104. «Навбаҳор» — «Шифокор»

14 ТУР ЎЙИНЛАРИ

11 июнь — жума

105. «Орол» «Пахтакор»
106. «Нурафшон» — МАСК
107. «Трактор» — «Нефтчи»
108. «Чирчиқ» — «Наврўз»
109. «Темирйўлчи» — «Навбаҳор»
110. «Косонсойчи» — «Шифокор»

12 июнь — шанба

111. «Бинокор» — «Динамо»
112. «Сўғдиёна» — «Янгиер»

15 ТУР ЎЙИНЛАРИ

15 июнь — сешанба

113. «Пахтакор» — МАСК

16 июнь — чоршанба

114. «Орол» — «Нурафшон»
115. «Чирчиқ» — «Трактор»
116. «Бинокор» — Сўғдиёна»
117. «Динамо» — «Янгиер»
118. «Шифокор» — «Темирйўлчи»
119. «Нефтчи» — «Наврўз»
120. «Косонсойчи» — «Навбаҳор»

Иккинчи давра ўйинлари жадвалини газетамизнинг 14 август сонида эълон киламиз.

Т/N	Жамоалар	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Ю	Д	М	Т	О
1	«Пахтакор»																					
2	«Нефтчи»																					
3	«Сўғдиёна»																					
4	«Нурафшон»																					
5	«Навбаҳор»																					
6	«Темирйўлчи»																					
7	«Наврўз»																					
8	«Косонсойчи»																					
9	«Трактор»																					
10	«Динамо»																					
11	«Бинокор»																					
12	«Чирчиқ»																					
13	«Янгиер»																					
14	«Орол»																					
15	МАСК																					
16	«Шифокор»																					

МАРТ

15 ДУШАНБА

● ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Жасур бўлиш осонми?». Мультфильм.
18.20 «Учрашув». Марғилон ёшлари билан ижодий мулоқот.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Фан уфқлари». Тошкент кимё-технология институти олимларининг фандаги янгиликлари.
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Неъмат Қўзибоев». «Ўзбектелефильм» премьераси.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 «Биз фидойиларга суянамиз».
21.35 «Хотира». Ўзбекистон халқ артисти Олим Хўжаев.
22.35 «Тутилсин ва зарарсизлантирилсин». Бадиий фильм.
23.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Ассалому алайкум» (такрор.).
19.30 Болалар учун. «Совға».
20.00 «Лаҳза». Хабарлар.
20.15 «Миришкорлар».
21.45 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
22.25 «Номлар — маънавият белгиси».
22.55 «Лаҳза». Хабарлар.
23.10 «Жаноб «Р.». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 9.20, 15.20, 17.55, 21.20— Кўрсатувлар тартиби.
6.00 «Якунлар».
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.25 «Тинганг, томоша қилинг».
9.45 «Лакия — мажруҳ тошлар юрти».
10.30 «Марафон-15».
11.20 «Миниатюра».
11.30 «Гол».
12.00 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Доктор Айболит». Кўп серияли мультфильм. 1 ва 2-сериялар.
16.35 «Шимолий қутбни ким топди».
16.50 «Иқболи кулганда».
17.30 «НЭП».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20 «Гол».
18.50 Фигурали учиш. Жаҳон чемпионати. Кўргазмали чиқишлар. Чехиядан кўрсатилади.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал премьераси. 7-серия.
21.55 «Спорт уик-энди».
«Янги студия» таништиради:
22.10 «Бомонд».
22.30 «Бирок».
22.50 «Таржимаи ҳол».
23.15 «Озодлик томон бир қадам».
23.20 «Джем-сейшн». «Вивальди» оркестрининг концерти.
00.35 «Мегамикс».
00.55 «Монтаж». Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 Мутлақо махфий.
9.20 Тонгги концерт.
9.35 «Жентльмен-шоу».
10.05 «Қадрдонимиз Алексей Григорьевич».
10.35 «К-2» таништиради. «Бизникиларни билиб қўй».
11.30 Кундузги сеанс. «Ивин А». Бадиий фильм.
12.50 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонаки клуб».
13.05 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.30 «Бурда моден» тавсия этади.
14.00 Ёпиқ биноларда енгил атлетика бўйича жаҳон чемпионати. Торонтодан кўрсатилади.
15.00 «Телематн».
15.05 «Американинг ёввойи табиати». Телефильм премьераси (АҚШ). 2-фильм.
15.35 Янгиликлар.
15.50 «Рост» студияси. «15 ёшли Капитан».
16.20 Трансросэфир. «Ифодалаш».
17.05 Россияда бизнес.
17.30 «Сафсаталар».

* * *

18.00—18.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

* * *

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.20 Душанба куни детектив. «Лаки страйк» таништиради. «Эбрамс — ҳимоянинг гувоҳи». «Криминал ҳодисалар» туркумидан (АҚШ).

19.20—22.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

* * *

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.25 Спорт кўрсатуви.
22.30 «Формула-1» классида автопойга бўйича жаҳон чемпионати. ЖАРдан кўрсатилади.

16 СЕШАНБА

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 Лирик концерт.
7.55 Дунё хабарлари.
8.05 «Эрта келган турналар». Бадиий фильм.
9.35 Ўзбекистон тилини ўрганамиз.
10.05 «Тандир, арча, олов». Телефильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.30 «Саноатимизодимлари».
12.00 «Мулоҳаза». Республика қўғирчоқ театрлари хусусида.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Бир том остида». Мультфильм.
18.25 «Талабалик йилларим».
18.55 «Спортлото».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Лазги» ансамблининг янги дастури.
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Шеърият дафтаридан». Маъруф Жалил.
20.20 Мусиқий дақиқалар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 «Адолат». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.
21.35 «Аблаҳ». Бадиий фильм.
23.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Бумеранг». Экология кундалиги.
20.00 Мусиқали меҳмонхона.
20.40 «Ҳамжиҳатлик».
21.25 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20, 00.35— Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Қувноқ нотачалар».
9.35 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси (Мексика).
10.20 «Сеҳрли халтача». Мультфильм.
10.40 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал. 7-серия.
11.10 «Рок-сабоқ».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс:
12.20 «Кечиккан учрашув». Телевизион бадиий фильм.
13.40 «Шигров уездилик Гамлет». Телевизион бадиий фильм.

* * *

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Ишбилармонлар хабарномаси».
15.40 «Адам Смит бойлиги дунёси».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Доктор Айболит». Кўп серияли мультфильм. 3 ва 4-сериялар.
16.35 «Нева шоҳкўчаси». Телефильм премьераси (Санкт-Петербург).
16.50 «Рок сабоқ».
17.30 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради.
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «Телеёдномалар».
18.45 «Актёрлар ва тақдирлар». рукни таништирилади.
19.10 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.55 «Мавзу».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Романслар қироличаси шарафига». Эстрада театрида Изабелла Юрьевага бағишланган кеча.
22.25 «Мулкдор алифбоси».
22.35 «Телевизион танишув». Урмас Отт Олег Янковский билан суҳбатлашади.
23.15 «Матбуот-Экспресс».
23.30 «Ўзинг томон йўл».
24.00 Янгиликлар.
00.40 «L — клуб».

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Қутқариш хизмати-911».
9.50 «Сиз яратган боғ».
10.20 Мусиқа йирик планда. «Дмитрий Ситковецкий ёки америкаликлар Россияда». 3-фильм.
11.15 «Тилла шпора».
11.45 «Телекроссворд».
12.15 Кундузги сеанс. «Ноль варианти». Бадиий фильм.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.05 «Энг ёқимли ва жозибадор аёл». Бадиий фильм.
15.30 Мульти-пульти.
15.40 «Телебиржа».
16.10 Янгиликлар.
16.25 «Турмуш ташвишлари».
16.55 Трансросэфир. «Кавказревю».
17.40 «Референдум».

18.00—22.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

* * *

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30 «Композитор Ю. Фалик».
23.15 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
23.30 Катталар учун мультфильм.
23.40 Сиёсат майдонида.

17 ЧОРШАНБА

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Халқ оҳанглари». Фильм-концерт.
7.55 Дунё хабарлари.
8.05 «Малина виноси». Бадиий фильм.
9.35 «Ёшлик» студияси саволларингизга жавоб беради.
10.15 Турк тили.
10.45 «Анъана ва замон». Халқ ҳунармандчилиги.
11.25 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.55 «Сиз ёшда адашманг». Ёшлар ўртасида жиноятчилик масалалари ва уларнинг олдини олиш йўллари.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Рекс даволовчи». Мультфильм.
18.20 «Илҳом чашмалари».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Камолот-91» ғолиби Илҳом Иброҳимов куйлайди.
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 Телефильм.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Наврўз тараддуди.
21.25 «Ўз ихтиёри билан». Бадиий фильм.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Кичик саёҳат».
19.00 «Бизнинг интервью».
19.30 «Спринт».
19.50 «Ҳужжатли экран саҳифаларида».
20.50 Ретро-концерт.
21.40 «02» тўлқинида.
22.00 «Шимоллик келин». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Қуёнлар мактаби». Мультфильм.
9.50 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.35 «Ундан кейин — океан...» Хроникал-ҳужжатли телефильм.
11.50 «Мутбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс:
12.20 «Синовчилар». Телевизион бадиий фильм.
13.50 «Бўлғанича бўлар». Телевизион бадиий фильм премьераси («Киргизфильм»). 1-серия.
15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Доктор Айболит». Кўп серияли мультфильм. 5 ва 6-сериялар.
16.35 В. Девятов «Россия кўшиқда, мусиқада, рақсда» кўрсатувида.
16.55 «Парвоздаги уй». Кўп серияли мультфильм премьераси. 5-серия (АҚШ).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Энг яхши давр» кўрсатувини таништиради.
17.50 «Технодром».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «Қизил квадрат». 1-кўрсатув.
18.55. Г. Горюнов ва М. Плетнев раҳбарлигидаги Россия миллий симфоник оркестри ижро этади.
19.05 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.50 «Театр можароси». Кўрсатувни Э. Радзинский олиб боради. 3-кўрсатув.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.20 «Кремль деворлари остида».
22.00 «Кечиккан учрашув». Телевизион бадиий фильм.
23.20 «Матбуот-экспресс».
23.30 «Радио-труба».
24.00 Янгиликлар.
00.35 Футбол. Чемпионлар лигаси. «Олимпик» (Франция) — МАСК (Россия). Франциядан олиб кўрсатилади.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 Сиёсат майдонида.
9.50 «Параллеллар».
10.05 «Асил ҳолича».
11.05 «Бола тилидан».
11.40 «Телекроссворд».
12.05 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 143-серия.
12.55 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.05 Кинонигоҳ. «Рудольф Нуриев. Асил ҳолича».
15.20 «Телематн».
15.25 «Карвон».
15.55 «Сигнал».
16.10 Янгиликлар.
16.25 «Рост» студияси. «Гўзал қизлар».
16.55 Трансросэфир. «Узоқ Шарқ».
17.40 Парламент хабарномаси.

18.00—21.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

* * *

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.25 Футбол. Кубок эгаларининг кубоги. 1/4 финал. «Спартак» (Москва) — «Фейноорд» (Роттердам).
23.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
23.25 «Нота бене» студияси.
00.05 «Тентак эр ҳақида эртак». Катталар учун мультфильм.
00.15 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
00.30 «Джеми Хендрикс».

18 ПАЙШАНБА

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Зебо, Зиёда ўйнар». Фильм-концерт.
7.50 Дунё хабарлари.
8.00 «Кавказ асираси». Бадиий фильм.
9.20 Араб тили.
10.10 «Шифобахш ўсимликлар атрофимизда». Телефильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Ботаника. Гул ва мевалар.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлар (АҚШ).
11.30 Ўқув кўрсатуви. Ўзбекистон халқлари тарихи.
12.00 «Нишона».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Краканош ва мактаб», «Бировнинг молига кўз олайтирсанг...» Мультфильмлар.
18.30 «Юлдуз» шуълалари.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Бир асар тарихи».
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Осойишталик посбонлари». Ички ишлар вазирлиги хабарномаси.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 «Деҳқончиликислоҳоти». Қишлоқ хўжалиги ходимларининг кенгаши олдидан.
21.30 Санъат усталари ижросида концерт.
22.10 «Сўнгги найранг». Бадиий фильм.
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун, «Табассум».
19.00 «Шарқ лирикаси». Ҳофиз.
19.20 «Билим сарчашмалари».
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.15 «Бу оқшомда».
21.30 «Пульс». Хабарлар.
21.45 «Саховат».
22.15 «Ижодкор». Кўзижон Ҳакимов.
22.50 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 Мультфильмлар: «Ким сехргар?», «Маймун ва тошбақа».
9.45 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.30 «Ҳайвонот оламида» (сурдо таржимаси билан).
11.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.
12.20 Футбол. Чемпионлар лигаси.
13.55 «Бўлғанича бўлар». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).

15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Доктор Айболит». Кўп серияли мультфильм. 7-серия.
16.25 «Большой театр яккахони Лескадия Масленникова». Фильм-концерт.
17.20 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «Қизил квадрат». 2-кўрсатув.
18.50 «Технодром».
19.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.50 «Мулкдор алифбоси».
20.00 «Рус олами».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.20 Актёрлар ва тақдирлар. «Баҳор». Бадиий фильм (1947 й.).
23.10 Футбол. Чемпионлар лигаси.
24.00 Янгиликлар.
00.40 Қиличбозлик. Жаҳон кубоги.
01.25 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Нота бене» студияси.
9.35 Ишдан бўш пайтингизда. «Қушлар ён-атрофимизда».
9.50 Футбол. Кубок эгаларининг кубоги. 1/4 финал. «Спартак» (Москва) — «Фейноорд» (Роттердам).
11.30 «Маскарад-салат».
12.00 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 144-серия.
12.50 «Фантастик симфония» тасвиридаги сурат.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.50 «Гап-гаштакларни қўмсаб».
15.20 «Ишнинг кўзини биладиган одам».
15.50 Янгиликлар.
16.05 Мульти-пульти.
16.15 Трансросэфир. «Сўнган юлдузми?».
16.45 Иқтисодий кўрсатув.
17.15 «М-трест».
17.30 «Референдум».
17.45 «Ҳар бир кун байрам».

18.00—23.00

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

* * *

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.00 Криминал хабарлар экрани.
23.10 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.
23.40 Спорт кўрсатуви.
23.45 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
00.20 П. И. Чайковский. Скрипка ва оркестр ижроси учун концерт финали. Дженифер Кох (АҚШ) ижро этади.
00.40 «Клип хиёбони».

19 ЖУМА

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Қалдирғоч». Фильм-концерт.
7.55 Дунё хабарлари.
8.05 «Мафтунингман». Бадиий фильм.
9.25 «Сўзана ва чинни буюмлар». Телефильм.
9.45 Инглиз тили.
10.15 «Уорлднет» телекомпанияснинг янгиликлари (АҚШ).
10.45 «Оламни асранг». Қоракалпоғистонда табиий муҳитнинг ҳолати.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Лола ҳақида қисса». Мультфильм.
18.20 «18 га кирмаган ким бор?».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Тадбиркор». Сурхондарё вилояти ишбилармонлари фаолиятидан.
19.55 Эълонлар.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Билиб қўйган яхши».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 «Инсон ва замин». Республика деҳқонларининг Наврўз тараддудига бағишланади.
21.55 «Қайлиқ ўғирлаш». Бадиий фильм.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ

● «ОРБИТА IV»

5.55, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Ит билан мушукдай». Мультфильм.
9.35 Болалар учун фильм. «Ника меросхўри».
11.00 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.
12.20 «Америка М. Таратута билан».

Театр шинавандалари,
Сизлар учун!

12.50 Д. Пристан. «Давр ва Конвой оиласи». М. Ермолова номли Москва театрининг фильм-спектакли.

* * *

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.20 «Бридж».
15.45 «Бизнес-класс».
16.00 «Ён дафтар».
16.05 Болалар учун фильм. «Ника меросхўри».
17.30 «Инсон ва қонун».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20 «Иш».
18.30 «Қизил квадрат». 3-кўрсатув.
18.55 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Бош республикалар иттифоқи» кўрсатувини таништиради.
19.15 «Америка М. Таратута билан».
19.45 «Мўъжизалар майдони».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
21.40 «Детективлар клуби»да. «КТВ-1» ва «Франс интернасиональ» канали таништиради. «Банкнотлардаги қон». Телевизион бадиий фильм премьераси. «Наварро» сериалидан (Франция).
23.10 «Матбуот-экспресс».
«ВИД» таништиради:
23.25 «Сиёсий бюро».
00.35 «Музобоз».
01.15 «Авто-шоу».
01.30 «Хит-конвейер». Танаффус пайтида (01.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 Сиёсат майдонида.
9.50 Ишдан бўш пайтингизда. «ТВ-ателье».
10.05 «Рек-тайм».
10.35 Кипрас Мажейка. «Кичик Европадан репортажлар».
11.05 «Арт-обстрел». «Михаил Баришников». 3-фильм.
12.05 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 145-серия.
12.55 «Оқ қарға».
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.05 «Ижица».
14.35 «Бабье лето» ансамбли.
15.15 «Телебиржа».
15.45 «Телематн».
15.50 Янгиликлар.
16.05 «Рост» студияси. «Бизнинг «Аралаш-қуралаш».
16.35 Трансросэфир. «Харитадаги нуқта. Коль минтақаси.
17.20 «Метропол»даги суҳбатлар.
17.40 Спорт кўрсатуви.
17.45 «Хонимлар ва жаноблар». Катталар учун мультфильм.

18.00—18.25

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

* * *

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.25 Жума кунлари Дисней. «Ер сайёрасига юборилган». 3-серия.

19.15—22.25

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

* * *

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.25 «К-2» таништиради. «Абзац».
23.20 Россия Федерацияси Олий Кенгаши сессиясида.
23.50 «Арт-обстрел».

20 ШАНБА

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».
8.00 «Шаҳризоданинг охирги туни». Бадиий фильм.
9.05 «Алифбо сабоқлари».
9.35 «Кумушбиби сингиллари». Касб танлаш мавзуида.
10.25 «Бинокор». Республика қишлоқ хўжалик ходимларининг «Узколхозздравница» бошқармаси фаолиятидан.
11.05 «Дунё кезган либослар». «Баҳор» ансамбли жамоаси.
11.55 «Бола бошидан»...». Мактабгача тарбия масалалари.
12.35 «Чорраҳа». Йўл ҳаракати хавфсизлиги.
13.10 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Ипак жилоси».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Фаррух ва Зумрад». Мультфильм.
18.15 «Умид учқунлари». Тошкент вилояти ўсмирлари ҳаётидан.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
20.00 Эстрада концерти.
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 8-серия.
21.45 «Хат ва ҳаёт».
22.15 «Ҳамтовоқлар». Бадиий фильм.
23.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

● «ОРБИТА IV»

6.45, 8.30, 21.20, 23.55 — Кўрсатувлар тартиби.
6.50 Эрталабки гимнастика.
7.00 «Матбуот-экспресс».
7.10 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
7.55 Янгиликлар.
8.35 «Пекка». Мультфильм.
8.45 «Моторлар оламида».
9.15 «Марафон-15»— кичкинтойларга.
9.40 «Ўз-ўзингга мадад бер».
10.10 «Шанба кунги дастхат».
10.40 «Қизил космос». Хужжатли фильм премьераси. 6-фильм — «Ҳаёт ва ўлим».
11.10 «Мусиқий дўкон».
11.40 «Ўтмиш». «Шипка қаҳрамонлари». Бадиий фильм.
13.55 «Шоу-бис»: спорт ва юмор».
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Детектив-ленд».
16.05 «Сеними, шошмай тур!». Мультфильмлар. 11 ва 12-фильмлар.
16.30 «Барча даврларга. Муҳаббат». Кўрсатувни Г. Шергова олиб боради.
17.25 Спорт кўрсатувлари. «Ультра-си». Футбол. Чемпионлар лигаси. «Милан» (Италия) — «Порто» (Португалия).
18.15 «Қизил квадрат».
18.55 «Янгра, гармонь!»
19.45 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Қайноқ муз». Телевизион бадиий фильм премьераси. «Майк Хаммер» сериалидан (АҚШ).
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Қироллик курсисида». Телевизион бадиий фильм премьераси. 6-серия (АҚШ).
22.15 «Матбуот-экспресс».
22.25 «Иссиқ Кримнинг совуқ хавоси». В. Молчановнинг муаллифлик кўрсатуви.
24.00 Янгиликлар.
00.35 Муаллифлик қўшиқлари I Бутуннросия фестивали.
01.25 Футбол. «Уэмбли сари йўл».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.20 Ишбилармон кишилар даври.
8.50 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
9.15 «Чашмалар».
9.45 «Рост» студияси. «Бизнинг «Аралаш-қуралаш».
10.15 «Кўзирхоним».
10.45 Болалар телевизион театри. «Олмахон — мўйқалам».
11.45 «45». Публицистик кўрсатув.
12.30 Такрорий фильмлар кинотеатри. «Беайб». Бадиий фильм.
13.55 «Деҳқонларга тааллуқли масала».

14.15—18.25

«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ.

* * *

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.25 Телеэкранда — премьера. «София Лорен. Ҳаётининг тафсилотлари». Бадиий фильм (АҚШ). 1-серия.
19.55 «Ҳар бир кун байрам».
20.05 «София Лорен. Ҳаётининг тафсилотлари». Бадиий фильм. 2-серия.

21.00—22.30

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

* * *

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30 «Дўстим Иван Лапшин». Бадиий фильм.
00.15 «Тентак эр ҳақида эртак». Катталар учун мультфильм.
00.25 Спорт кўрсатуви.

21 ЯКШАНБА

Ассалом, Наврўз!

● ЎзТВ I

21 март соат 9.00 дан 22 март соат 9.00 гача Ўзбекистон телевидениеси «Мустақиллик — инсонни эъзозлашдир» шиори остида Наврўзга бағишланган телемарафонини ўтказади.

Телемарафонда Марказий Осиё телевидениесининг биринчи кўрсатуви — Наврўз бағишланган телекўприк (Тошкент, Олмаота, Ашгабат, Бишкек, Душанбе).

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ

● «ОРБИТА IV»

6.20, 19.00 — Кўрсатувлар тартиби.
6.25 «Руҳни чиниктириш».
7.25 Эрталабки гимнастика.
7.40 «Спортлото» тиражи.
7.55 Янгиликлар.
8.30 «Марказ».
9.00 «Эрта саҳарлаб». «Денвер — динозаврларнинг энг сўнггиси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
9.30 «Ҳозирча ҳаммаси жойида».
10.00 «Ақлли болалар ва ақлли кизлар».
10.40 «Пи» белгиси билан».
11.30 «Олтин сочмалари». Таҳтарлар туйи.
12.00 «Кора кўркам от саргузаштлари». Кўп серияли телефильм премьераси.
12.25 Д. Шостакович. «Гамлет» мавзусига мулоҳазалар. Фильм-балет.
13.30 «Юлия Борисова театр интерьерида».
14.20 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
14.55 Хоккей. Лига кубоги. Яримфинал. Танаффус пайтларида: (15.35) — «Тундра», Қорли жойлардаги халқаро рейд.
17.30 «Киношарх».
17.55 «Саёҳатчилар клуби».
18.45 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
19.05 Мультфильмлар премьераси: «Каспер ва унинг дўстлари», «Ҳақиқий ажина овловчилар».
20.00 «Якунлар».
20.45 «Миниатюра».
21.00 «Озодлик томон бир қадам». «Тадбиркор — тадбиркорга узлуксиз кўрсатуви.
24.00 Янгиликлар.
00.15 «Тонг юлдузи» — тунги эфирда».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.20 Баскетбол шарҳи.
8.50 «03» кўрсатуви.
9.20 «Рост» студияси. «Кенгуру».
9.50 Рақс марафони. Ўсмирлар ўртасида Лотин Америкаси рақслари бўйича Россия чемпионати.
10.35 «Мегаполис».
11.05 «Ати-бати...»
11.35 «Телекроссворд».
12.05 Рақс марафони.

12.50—15.55

«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

* * *

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

15.55 «Познер ва Донахью».
16.25 «Ҳайвонот оламида».
17.25 «Париж мулоқотлари».
17.45 Парламент хабарномаси.

18.00—18.25

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

* * *

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.25 Диснейнинг сеҳрли олами. «Қора плашч», «Винни-Пухнинг янги саргузаштлари».
19.15 «Ҳар бир кун байрам».
19.25 «1992 йил: «Биллборд» журнали таништиради...» Мусиқий телефильм премьераси.

* * *

20.25—24.00

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

* * *

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

24.00 Спорт кўрсатуви.
00.05 «Эй-Би-Си» якшанба оқшоми. «Буюк Гудини». Бадиий фильм (АҚШ).

«Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз»дан олинди.

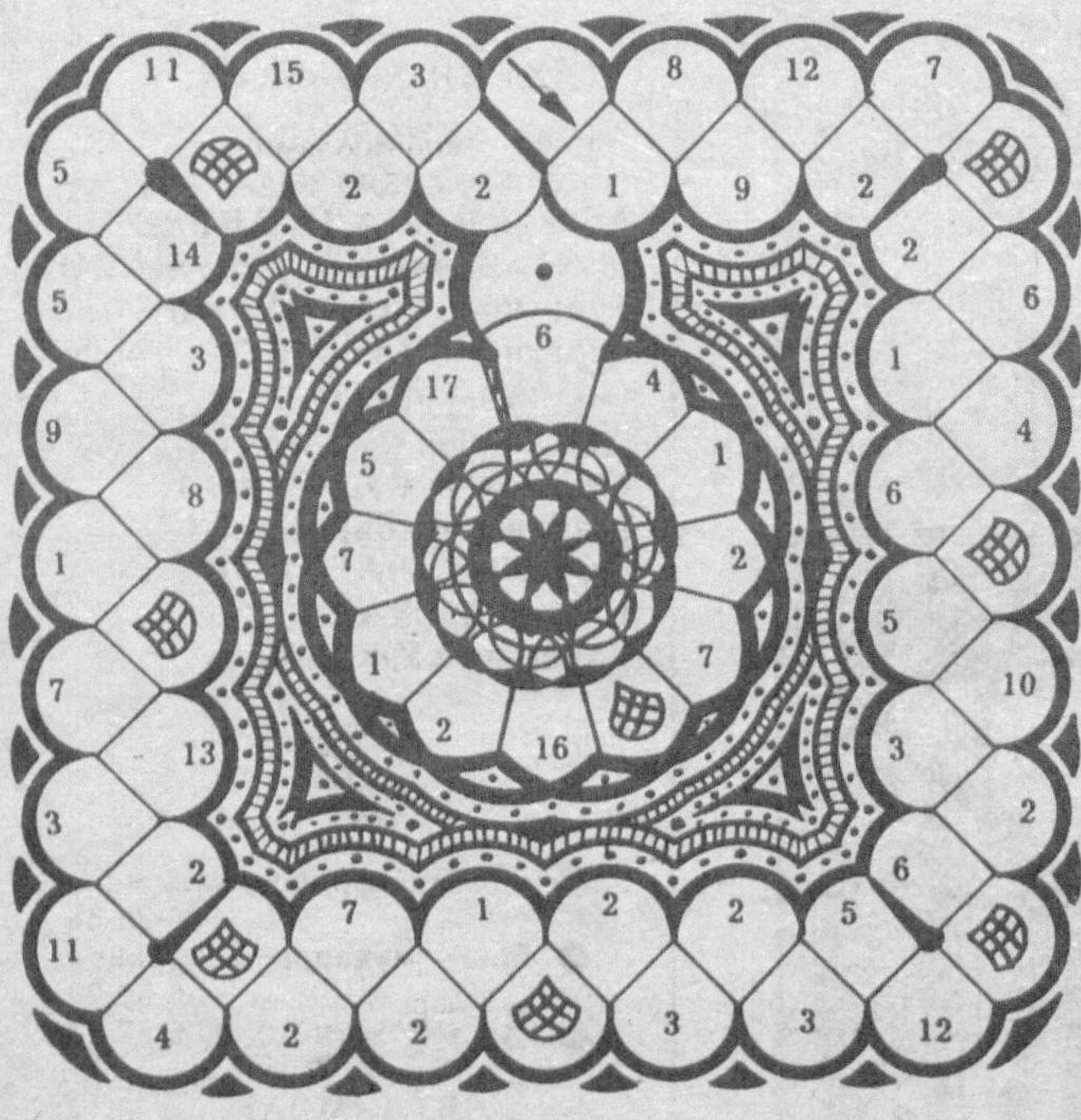

МУАММОНОМА

Азиз муштарий! Муаммонома бошқотирма турларидан бири бўлиб, рақамларда яширинган матн ҳисобланади. У очқич ёрдамида ҳал этилади.

Сиз аввал қуйида таърифланган сўзларни топиб очқични ҳал этинг.

1. Гул тикиб тайёрланган каштадўзлик буюми—1, 8, 9, 5, 6, 5.
2. Қиймали, ёғда пиширилган сомса—17, 5, 7, 5, 10, 2.
3. Кўп йил яшовчи серсоя улкан дарахт—11, 2, 6, 4, 7.
4. Подшо саройидаги ҳашамдор ўриндиқ— 15, 5, 16, 15.
5. Манзарали ўсимлик тури—14, 13, 3.

Энди жавоблар асосида шаклдаги рақамларни тааллуқли ҳарфлар билан алмаштиринг. Бунда XI аср форс тожик мутафаккир шоири ва диний арбоби Носир Хисравнинг икки мисра ҳикматини ўқийсиз.

Тузувчи; Фозилжон ОРИПОВ.

ГАЗЕТАМИЗНИНГ 10-СОНИДА ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН. ТОПҚИРЛИК МАШҚИ ЖАВОБИ.

Энига: 5. Зардўзлик. 6. Умид. 7. Мушк. 10. Отин. 11. Ипак. 12. Тожихон. 15. Узук. 16. Ижод. 17. Амал. 18. Хина. 21. Зуннунова.

Бўйига: 1. Қадр. 2. Базм. 3. Фаришта. 4. «Нилуфар». 8. Андижанка». 9. Бибихоним. 13 «Азгануш». 14. Ҳожиева. 19. «Анор». 20. Инжу.

Очқич. 1. Гилам. 2. Тўёна. 3. Бахши. 4. Ғазал. 5. Доно. Ҳикмат: Онанг хизматида бўлғил ёшингда.

БИР ЛАХҲЗАДА

● *Нигоҳлар тўқнашди ва икки дил бир-бирига туташди.*

● *Ўқ еган лайлак юракни пораловчи оҳангда бир қичқирди-ю жон берди.*

● *Қайнонадан қолган сўнгги ёдгорлик — қадимий чойнак келин қўлидан тушиб, чил-чил синиб кетди.*

● *Беҳосдан учган юлдуз сокин тунга титроқ солди.*

● *Қизалоқ тиккан илк каштасини сувга оқизди.*

● *Катта йўлдан кесиб ўтаётган кучукча бир олифтанинг машинаси остида қолиб кетди.*

Клара БОЗОРОВА,
Навоий вилояти,
Қизилтепа райони.

НАСРИЙ МАСАЛЛАР

Шер ҳайвонларни йиғиб эълон қилди:

— Доктор Айболит ҳайвонларни медицина кўригидан ўтказгани келди. Лекин ҳамма ҳайвонлар келмагунча кўришни бошламас эмиш. Номаълум сабабларга кўра Айиқ полвондан дарак йўқ. Айтиб келгани кимни юборамиз?

— Тошбақани юбориш керак, — таклиф қилди Тулки.

— Нега сени эмас? — сўради Шер.

— Тошбақа келгунга қадар камчил жойимизни бемалол тартибга солиб оламиз, — жавоб берди Тулки.

* * *

— Қани марҳамат, асал билан меҳмон қиламан, — уйига Тулкини таклиф қилди Айиқ.

— Асал яхши нарса-ю, лекин товуқ гўштига нима етсин, — жавоб берди Тулки.

* * *

— Тинчликми ўзи, туни билан уйқу бермадинг? — сўради Балиқ Қурбақадан.

— Боламни аллаладим...

* * *

Бир йўла икки товуқни кўтариб келган тулкини ота тулки мақтади:

— Ота тарбиясини олгансан-да. Демак, энди камлик кўрмайсан.

* * *

Қирпи алла айтиб, боласини ухлата бошлади:

— Юмшоққинам ухла-ё, алла...

Буни эшитган қўнғиз ҳам боласига алла айта бошлади:

— Оппоқ болам ухла-ё, дўмбоқ болам, ухла-ё, алла!

* * *

— Ҳақиқатга ишонасанми? — сўради Қуён Тулкидан.

— Товуқ келтирсанг, айтаман.

* * *

— Сени сеҳргар дейишади, тўғрими? — сўради Тулкидан Бўри.

— Кўзингни юмгин-чи, сеҳргарлигимни кўрасан...

Бўри кўзини очганда ҳозиргина қаршисида турган Тулки йўқ эди.

* * *

Качон тўғри юрасан? — сўради Тошбақа Илондан.

— Сен осмонга учадиган бўлганингда, — жавоб берди Илон.

* * *

— Сен ҳам мендек семирмадинг-семирмадинг-да, — деди чумчуқ читтакка.

— Ҳар ҳолда осмонни ушлаб қолишга қодирман-ку, — жавоб берди Читтак.

* * *

— Тушимда бозор ўрнида нуқул товуқ фермаси очилаётган эмиш, — деди Тулки Эчкига.

— Уни қара-я, менинг тушимда эса бозорга карам туширилаётган эмиш — жавоб берди Эчки.

* * *

Худонинг қудрати билан одамга айланиб қолсанг нима қилардинг? — сўради Тўти Маймундан.

— Одамлар кўрмасин деб горга яшириниб олардим, — жавоб берди Маймун.

Карим ШОДИҚУЛОВ,
Жиззах вилояти.

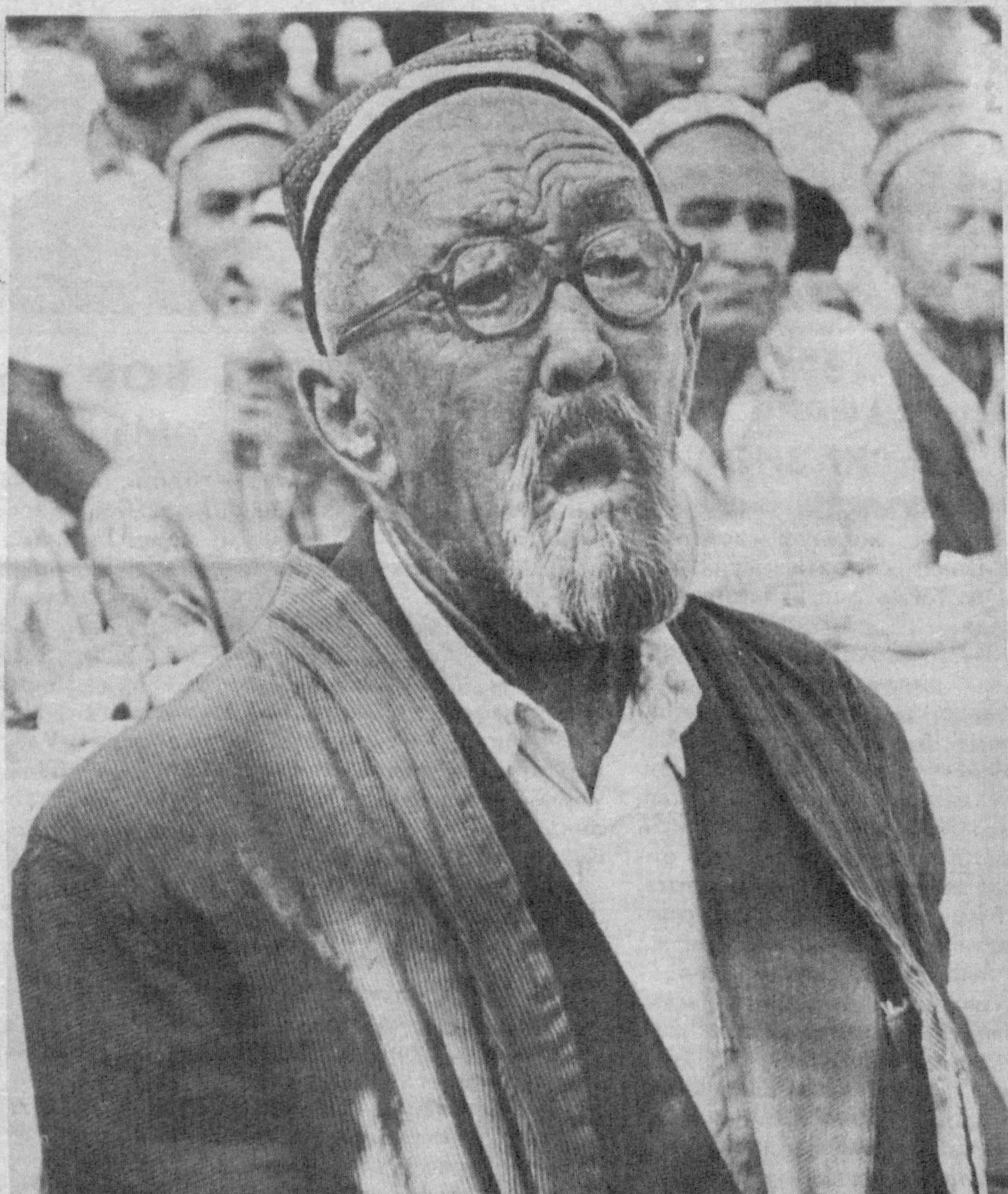

Ё тавба, бунақасини энди кўришим.
Даврон АҲМАД олган сурат.

Ширин хаёл...

— Тавба, симни узиб қўйганимга бир соатдан ошди-ю жаврашдан тўхтамайди-я...

— Хотинжон, мен футболга кетяпман, келмасам хавотирланмагин.

Рассом: Олимжон ХОЛИҚОВ.

Ҳандалар

— Олдин гулим-гулим, дер эдингиз. Қани ўша эркалайларингиз?

— Сабр қил! Гуллар очилсин.

* * *

Режиссёр актёрга деди:

— Сизга спектаклдаги бош ролни бермоқчиман.

— Бош қаҳрамоннинг тақдири нима билан тугайди!

— Ҳалокат билан.

— Йўқ, мен ўлишни истамайман! — деди актёр.

* * *

— Ойи сиз илонмисиз? — деди кенжа ўғли.

— Ким айтди?

— Дадам ичган эканлар, қўрқиб, уйга кирмаяптилар, ойинг заҳрини сочади, деб.

* * *

Бир йигит кўчат ўтқазаётган чолдан сўради:

— Ота, бу экаётган олмангиз қачон ҳосил беради?

— Вояга етганда.

— Ўҳ-ў, унгача тишларингиз битта қолмай тўкилиб кийса мевасини қандай ейсиз?

— Сенга ўхшаган тиши бутунлар еяр, деб экаяпман.

А. ТОЖИБОЕВ.

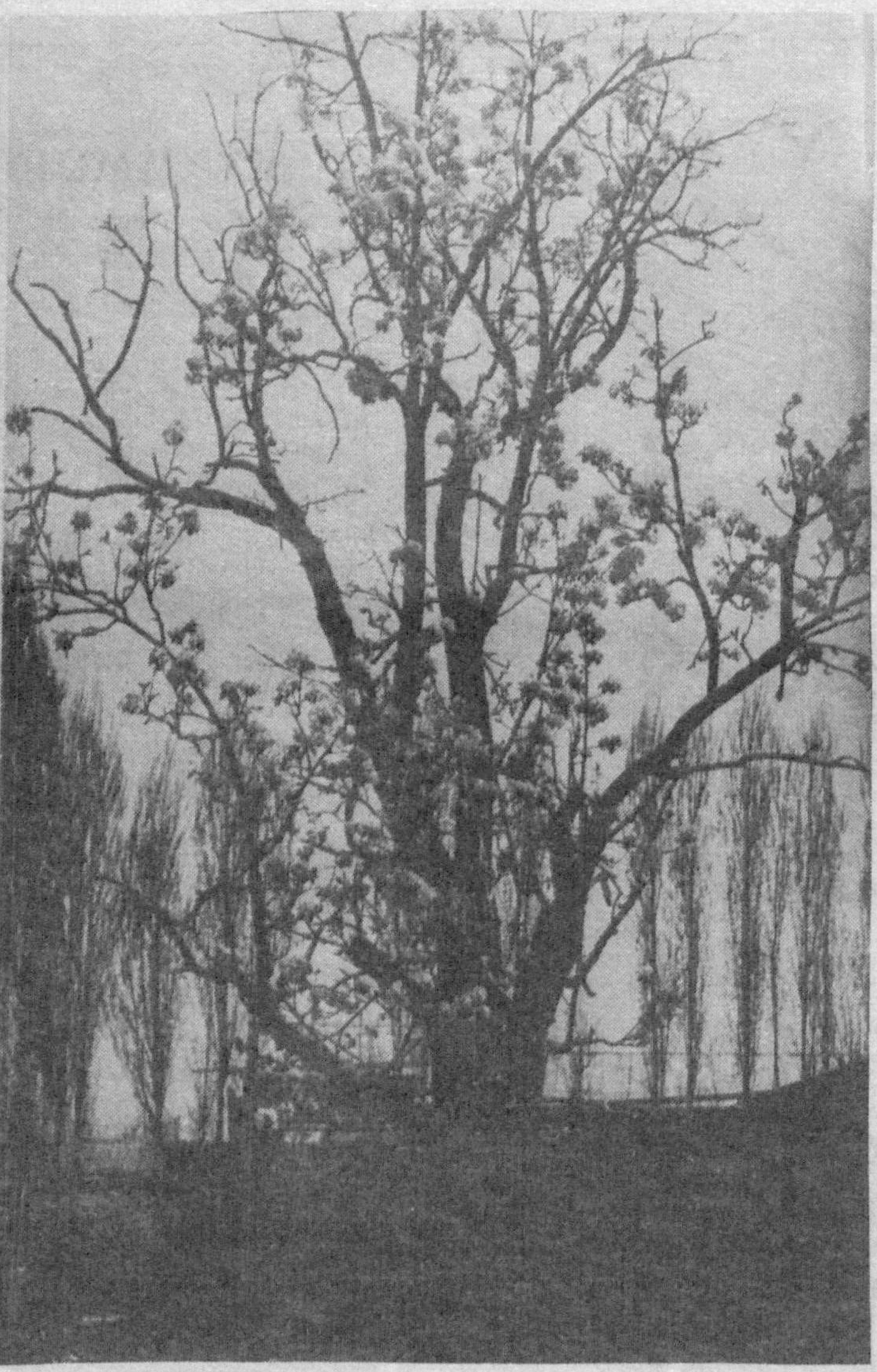

«НАВРЎЗ» ХАЙРИЯ МАРКАЗИДА

РЕСПУБЛИКА «Наврўз» хайрия жамғармасининг Жиззах вилояти бўлимига Б. А. Тагматов раҳбарлик қилади.

— «Наврўз» хайрия маркази вилоятимизнинг барча шаҳар, район ва қишлоқларида баҳор байрами—Наврўзни ўтказишга бош-қош бўлмоқда,—дейди Б. А. Тагматов.—Бундан ташқари моддий жиҳатдан ночор оилаларга, ёлғиз кишиларга, уруш ва меҳнат ногиронларига, болалар уйлари ва интернатларга, ёш келин-куёвларга иқтисодий ва маънавий кўмак бўлаётир.

Марказ корхона ташкилот ва саховатли кишиларнинг мададига суяниш билан бирга ўзига ўзи маблағ топиш чораларини ҳам кўраяпти. Бу йил Зарбдор районидан 100 гектар ер олиб, деҳқончилик қилиш чоралари белгиланаяпти.

Марказ қошида қурилиш бўлими ҳам фаолият кўрсатмоқда. Бу бўлим уй-жойи йўқ кишиларга бошпана қуриб бериш, мавжуд уй-жойларни таъмирлаш билан шуғулланади.

Ғаллаорол районида Наврўз байрами шарафига хўжаликлар, корхона, ташкилот ва муассасаларда, маҳаллаларда, қишлоқларда кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш ишлари олиб боријапти. 21 мартгача райондаги ҳар бир киши 10 тупдан мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазиш ҳаракатида.

Район ҳокимлиги хўжалик, корхона, ташкилот, муассаса ва маҳаллаларга кўчат ўтқазиш бўйича режа белгилаб қўйди. Белгиланган топшириқни ортиғи билан бажарган жамоаларга ва хонадон соҳибларига пул мукофотлари берилади. Шу мақсад учун ҳокимлик ҳисобидан 10 минг сўм ажратилган.

«Ишонч» мухбири.

ҚАРШИ шаҳар хотин-қизлар кенгаши ўтказаётган тадбирлар аҳоли томонидан маъқулланиб кутиб олинмоқда. Қилинган саъй-ҳаракат озгина бўлса-да эзгуликка хизмат қилса, кимнингдир дардига малҳам топиб, кўнглини кўтарса яхши-да. Яхшилик, меҳр-муҳаббатнинг ози бўлмайди. Шаҳардаги тикувчилик фабрикасида ишловчи Насибахон Абдуллаева хотин-қизлар кенгашининг кўрсатган ёрдамларини асло унутмайди. Насибахон ёшликдан меҳрга ташна ўсган. Китоб шаҳридаги етимхонада

БОР БЎЛСИН МЕҲР-ОҚИБАТ

тарбияланди. Турмуш ўртоғи Азамат Алиев ҳам шу ерда вояга етган. Тақдир тақозоси билан Қаршида ишлаб келишди. Шаҳар хотин-қизлар кенгаши, унинг раҳбари—куйинчак инсон, журналист Сайёра Зоирова ёрдам қилишмаганда ҳоллари нима кечарди? Улар яқин қариндошлари бўлмаган ёш оиланинг аҳволидан доим хабардор бўлиб туришди. Керак пайтлари ёрдам қилишди, байрам сайилларда совға-саломлар уюштиришди.

Бу йил Наврўз байрами муносабати билан Қарши шаҳар хотин-қизлар кенгаши Насибахонлар учун ажойиб совға ҳозирлашган. Уларнинг иккинчи фарзанди учун улуғ айём Наврўз кунларида бешик тўйи қилиб берилади. Ҳозир эса энг машҳур усталардан бирига энг чиройли ва мустаҳкам бешик учун буюртма берилди. Эзгулик фақат эзгуликни яратади-да, ахир!

М. КЕНГБОЕВ,
«Ишонч» мухбири.

БЕПУЛ ХИЗМАТ

Жиззах вилоят «Жиззах транс» ишлаб чиқариш бирлашмаси бошқаруви чиқарган буйруққа асосан наврўз кунлари шаҳарлар ва район марказлари ичида хизмат кўрсатадиган барча транспорт воситалари (таксидан ташқари) аҳолига бепул хизмат кўрсатади.

* * *

Наврўз байрами муносабати билан шаҳар ва район марказларида яшовчи фуқароларга бепул кино хизмати кўрсатилади. Жиззах вилоят кинолаштириш ва кинони ижарага бериш бошқармаси ана шу ҳақда қарор чиқарган.

* * *

Вилоят ҳудудидаги уруш фахрийларига, байналмилалчи жангчиларга, Чернобиль қатнашчиларига, I, II, III гуруҳ меҳнат ногиронларига аҳолига маиший хизмат кўрсатиш уюшмаси жамоаси байрам куни бепул маиший хизмат қилади.

* * *

Наврўз кунига қатнашиш учун Қозоғистон республикасининг Чимкент областидан ва Тожикистон республикасининг Зафаробод, Ўратепа районларидан меҳмонлар таклиф этилган.

Алибой ЭРГАШЕВ.
«Ишонч» мухбири.

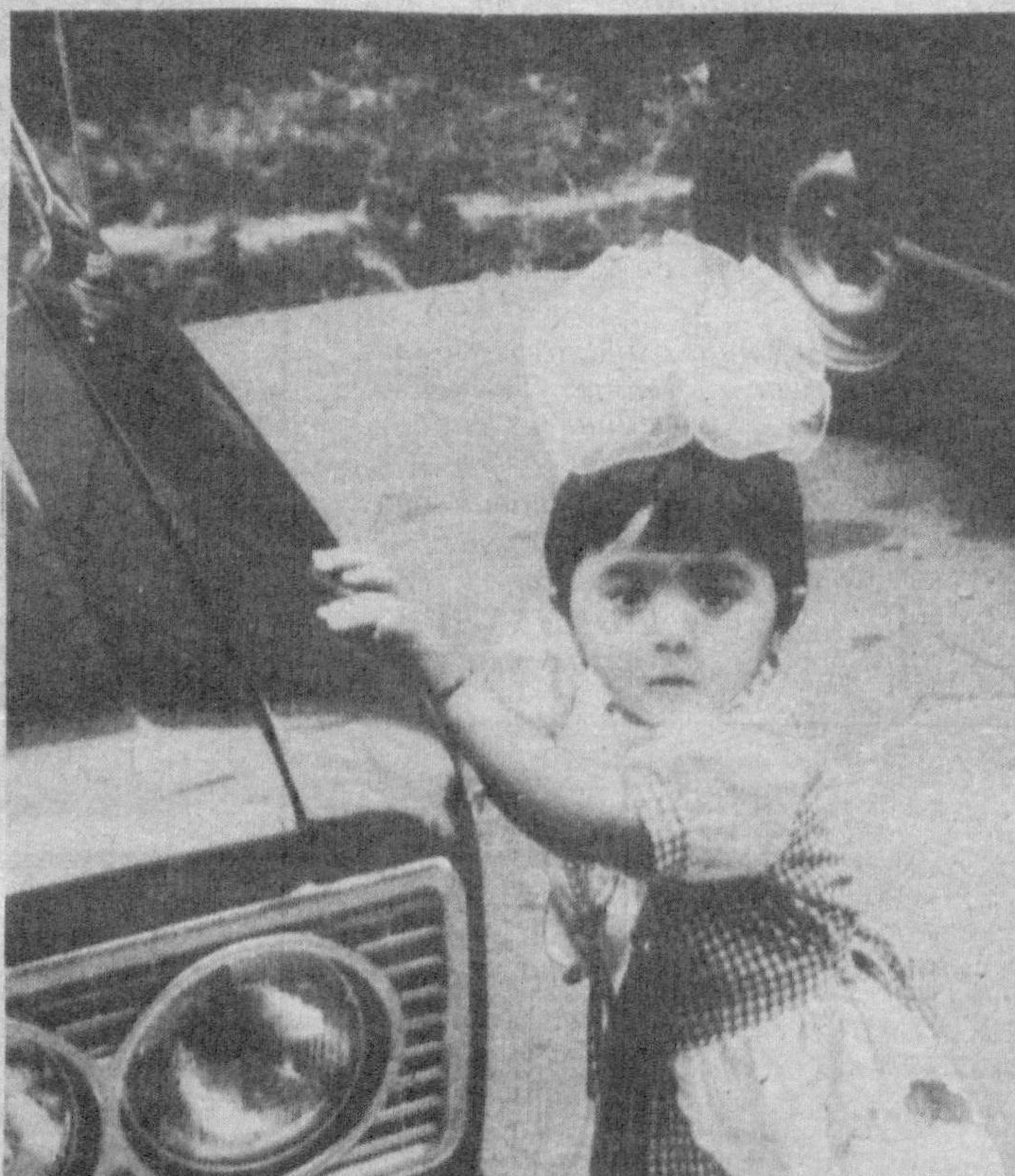

Ишонч

БОШ МУҲАРРИР
ТЎЛҚИН ҚОЗОҚБОЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Акмал АҚРОМОВ (бош муҳаррир муовини), Абдуманноп АЛИМБОЕВ, Муҳаммадлатиф ЖУМАНОВ, Турғунбой МАДИЕРОВ, Турғун НАЗАРОВ (масъул котиб), Абдурасул РЎЗМАТОВ, Саминжон СУЛТОНОВ (вилоят мухбири), Муҳайё ТЎЛАГАНОВА, Шабот ХЎЖАЕВ, Санобар ХЎЖАЕВА,

- Бош муҳаррир қабулхонаси 56-25-36
- Бош муҳаррир муовини 56-52-89
- Масъул котиб 56-52-78

БЎЛИМЛАР

- Мухбирлар билан ишлаш — 56-82-79
- Маданият, маънавият ва хатлар 56-87-78, 56-87-63.
- Безатиш —56-87-74.
- Ишлаб чиқариш ва хўжалик — 56-55-85.
- ВИЛОЯТЛАРДАГИ МУХБИРЛАРИМИЗНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:

Андижонда — 5-32-24;
Бухорода — 3-50-10
Гулистонда —2-10-02;
Жиззахда —2-39-54;
Навои — 3-59-99;
Наманганда — 6-22-10;
Нукусда —4-19-97;
Самарқандда —35-63-64;
Термизда —2-70-07;
Тошкентда —56-87-95;
Фарғона — 4-28-29
Урганч — 6-03-40
Қаршида —5-33-71;

- Муҳарририят га келган қўлёзмалар (2 ораликда 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди, фойдаланилмаган хатларга жавоб юборилмайди. Таҳририят воситачилик қилмайди Мақолалардаги фикр-мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар зиммасидадир.
- Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.
- «Ишонч» газетаси 1991 йил 8 январь куни Ўзбекистон Республикаси матбуот давлат қўмитасида рўйхатга олинган ва унга 000068 сонли гувоҳнома берилган.
- ГАЗЕТАМИЗ ҲОМИЙЛАРИ:

Ўрта Осиё электр аппаратлари илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси,
Тошкент вилояти, Ўрта Чирчиқ райони Ким Пен Хва номидаги корпорация.

- Сотувдаги нархи 10 сўм.
- ШАНБА кунлари чиқади.
- **Босишга 12 мартда** топширилди.
- Навбатчи масъуллар:

Турғун Назаров,
Жонрид Абдуллахонов.

- МАНЗИЛИМИЗ:

700165, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 24-уй.

- 84460 нусхада босилди.
- Буюртма — № Г140.
- **Ўзбекистон Республикаси Президенти Аппарати Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.**

1 2 3 4 | 5 6